

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 8 • Perjantaina 17. huhtikuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Voittaja Topi eturivissä keskimmäisenä, voittajan oikealla puolella 2. palkinnon pilkkinyt Leena Meskanen ja äärimmäisenä vasemmalla pronssimitalisti Raimo Sikiö ja kaikkia muita saaliin saaneita hymyilyttää. kuva: Martti Repo.

Kalakurjet Laatokalla

Perjantaina 27.3. klo 4.15 nousimme Mukkelsin pysäkiltä Mellilästä kimp-suinemme ja kampsuinemme. Pääkkösen bussiin ja matka alkoi kohti Kurkijokea. Oli kirpeä pakkasaamu ja ilma oli selkeä. Loimaan kolmelta pysähdyspaikalta tuli suurin osa matkalaisista. Bussi täydentyi vielä Helsingin tulijoista, joten koolla oli jälleen runsaat 30 innokasta lähtijää.

Kaikki olivat virkeitä varhaisesta ajankohdasta huolimatta. Reput ja kassit oli pakattu huolellisesti, varsinkin ne tärkeimmät; jääkaira, pilkit ja toukat sekä evästä kunkin oman mieltymyksen mukaan. Monen kanssamat-kustajan puheista ja ilmeistä sai sen vaikutelman, että jospa tällä kertaa on minun vuoroni voittaa tai päästä ainakin palkinnoille.

Matka sujui oikein mukavasti. Bussissa oli tietokilpailu kuten ennenkin, sen oli laatinut Kemppisen Pentti. Myös suurimman saaliin painoa arvuuteltiin. Viipurissa pysähdyimme ja täydensimme kalansyöttävalikoimaa surviaisten toukilla.

Punkkerilla keittää turautettiin oikein kunnon porokahvit, ne maistuivat oikein makoisilta pitkän automatkan jälkeen. Taukopaikalle oli ”sattumoisin” tullut paikallinen virvoitusjuomakauppiaskin.

Kurkijoelle päästyämme jäi osa matkalaisista kyläl-

le perhemajoitukseen. Me kalastajat majoituimme Vätikän Helmeen, jonne oli viime kerran jälkeen valmistunut kaksi uutta mökkiä. Monen katse ja mieli päyili iltahämärissä jo Hännisen lahdelta, jossa seuraavana aamuna alkaisi ”tosi koitos”.

Itätuulella ei saalista nouse

Lauantai valkeni aurinkoisena. Tuulen suunta oli idästä ja se voimistui päivän aikana. Esi-isieni muistan sanoneen, että itätuuli ei ole paras kalastusilma ja näinhän tosiaan kävikin. Yhteinen kalasaalis jäi pieneksi, oliko syy sitten ilman tai tuurin vai taidon puutteen. Kaikesta huolimatta saalista tuli niinkin monelle, että kaikki palkinnot saatiin jaettua. Joskus aiemmin on käynyt niinkin huonosti, että osa varatuista palkinnoista jäi seuraavaan vuoteen.

Iltapäivällä kilpailun jälkeen Kalakurjet tarjosi grillattuja makkaroita, jotka nautittiin ulkosalla, sekä kahvit vielä harjakaisiksi. Päivän ohjelma jatkui vapaamuotoisena, oli myös saunomismahdollisuus, jota käytimmekin hyväksemme. Kyllä saunassa olikin kuumaa! Lunta kun toi lauteille, niin sitten voi jo istua pelkäämättä ”palovaurioita”. Myöhemmin illalla olikin sitten päivän kohokohta, nimittäin tulosten julkis-

taminen ja pokaalien ynnä muiden palkintojen jako.

Mainittakoon, että kolmesta parhaasta pilkkijästä kaksi oli melliläläisiä, joka tässä ohimennen tulkoon sanottua. Kalakurkien pilkkimestariksi jo toisen kerran peräjälkeen tuli Toivo Hyvönen, Topi, Helsingistä.

Pilkkijakkaralla pitkään istuessani nyppyjä odotellen ja talvista maisemaa katsellessani, mieleen nousi säkeitä, joista syntyi seuraava runo:

*Laatokalla Hännisenlahden kalat oli kaikonneet,
Loimaalta Kalakurjet lähti saalista tavoittelemaan.
Aurinko kirkkaasti paistoi mut' itätuuli kalat meiltä vei,
uskomme ettemme aina ilman saalista jää.
Kalastaa tahtoo Kalakurjet kaikki kalastaa vaik' ei saalista saa,
kalastaa tahdomme me täällä kalastaa kotoisella jäällä.*

Martti Meskanen

Pilkkikilpailu Kurkijoella Hännisenlahdella 28.3.2009

Tulokset:

1. Toivo Hyvönen.....482 g
2. Leena Meskanen ..317 g
3. Raimo Sikiö212 g
4. Viljo Ylönen208 g
5. Martti Repo179 g

6. Helvi Lähtenmäki123 g
 7. Martti Meskanen ..118 g
 8. Eero Häkli112 g
 9. Terttu Veijalainen .106 g
 10. Jaakko Veikkolainen104 g
 11. Jorma Romu103 g
 12. Saini Repo100 g
 13. Markku Jussilainen..... 75 g
 14. Seppo Kemppinen..... 72 g
 15. Aaro Kojo..... 72 g
 16. Pentti Kemppinen 70 g
 17. Pertti Inkinen..... 35 g
- Pokaalit kymmenelle ensimmäiselle.
Suurin kala 235 g Toivo Hyvönen
Eka-kalan kiertopalkinto Toivo Hyvönen
Suurin kala kiertopalkinto Toivo Hyvönen
Suurin saalis kiertopalkinto Toivo Hyvönen
Saamattomia oli kolmetoista. Arpa suosi seuraavia:
1. Reijo Mätkiä
2. Reino Paju
3. Pekka Riikonen
4. Lauri Veijalainen
5. Paavo Kilpiö
Kilpailun kokonaispaino 2434 g.
Saaliin painon arvauskilpailussa 2 g:n heitolla palkittiin Mikko Piiparinen, Marjatta Poskiparta ja Eero Häkli.

Kemppisen Pentin laatimassa tietokilpailussa parhaiten pärjäivät Jorma Romu, Riitta Sainio, Lauri Veijalainen ja Aaro Kojo.

Tässä lehdessä mm.

Kurkijokelaisen laskutusasioita	3
Ikuinen evakko	4
”Lopotista” Loimaalle - kurkijokelaisia kunnalliselämässä ...	6
Mummon arkun tarinoita, osa II.....	9

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin
klo 9-14. Suljettu Vappuna 1.5.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
8.5., 29.5., 12.6., 26.6.

Vahingonteko Kurkijokelaisen toimitukseen

Toimituksen ikkunasta sisään oli heitetty betoniporsas. Keskiviikkoiltana 8.4. klo 21.51 ohikulkija oli tehnyt poliisille ilmoituksen tapahtuneesta. Betonimöykky hajotti suuren näyteikkunan, raastoi mukaansa somistuksena olleen Kurkijoen isännänviirin ja päättyi toimituksen kokouks-tilan lattialle yhdessä lasin-

sirujen kanssa. Tekijällä on ainakin ollut voimaa, ihan kuka tahansa ei tuollaista mötikkää heittele.

Toimituksen sisätiloissa ei oltu käyty.

Loimaan poliisin mukaan tekijä on saatu kiinni ja kuulusteltu. Mitään järkevää motiivia teolle ei ole löytynyt.

Betoniporsas, isännänviiri ja lasinsirpaleet peittivät kokouks-tilan lattiaa.

17.4.2009

Loukatut tunteet

Minua loukkasi, kun tulin tiistaina pääsiäisen jälkeen töihin ja näin rikotun ikkunan, lasinsirut lattialla, viirin ruttaantuneena betonimöykyn alle. Tuli tunne aivan kuin joku olisi halunnut satuttaa minua. Sitten tulivat, miksi kysymykset. Miksi tällaista tapahtuu? Miksi tämä on tehty juuri Kurkijokelaisen ikkunaan? Onko jollakin joitakin antipatioita juuri tänne vai onko kauniisti valaistu ja somistettu ikkuna vain sattunut silmään? Poliisin mukaan selkeää motiivia ei ole.

Miten usein viikonlopun jälkeen näemme samantaisia näkymiä, ikkuna rikottu ja pikaisesti korjattu teippaamalla lasi tai pahvit päälle. Tarkoituksena ei välttämättä ole ollut varastaa näyteikkunan tavaroita, vaan tuhota, aiheuttaa meteliä tai purkaa omaa pahaa oloa.

Monessa tutkimuksessa on osoitettu, että paha olo lievittyy, kun tekee jotain rankkaa fyysistä harjoitusta. Moni voi varmaan myöntää, että kun heiluttelee kirvestä ja pilkkoo känkkyräisiä halkoja, niin kyllä siinä kiukuntunteet jäävät pilkkomispolkylle tai miten kunnon hikilenkki helpottaa, kun vihastuttaa.

Puuttuuko näiltä nykyajan ikkunanrikkojilta keino purkaa pahaa oloa? Antaako hetken helähdys lasin särkyessä voiman tunteen ja pienen helpotuksen, kunnes taas seuraavana viikonloppuna on seuraavan ikkunan tai jonkin muun vuoro. Silloin kun puhutaan ikkunoista, on sentään kysymys vain muutamista sadoista euroista, mutta viime vuosina olemme saaneet seurata myös aseina toteutettuja pahan olon purkauksia ja kun kysymys on ihmishengistä, vahingot ovat korvaamattomia ja korjaamattomia.

Miksi loukkaannuin, sitä mietin. Vahingonteko ei kohdistunut minuun henkilökohtaisesti. Ikkunankorjausrahatkin menevät jonkun muun pussista, toivotavasti tekijän. Lisätyötä teko teettää, aamuiset yhteydenotot eri tahoihin veivät aikaa, siivous on vielä tekemättä. Mutta sehän on vain muutaman tunnin työ. Kysymys taitaakin olla siinä, että se betonimöykky kolahti johonkin minulle tärkeään: koskemattomuuteen, turvallisuuteen, työhön, karjalaisuuteen, kaikki minulle tärkeitä asioita – ja loukkaantumisen arvoisia!

Helena Sulavuori

Hartaus sunnuntaille

19.4.2009

1. sunnuntai pääsiäisestä

Oma ääni uusi polku

Leijonanpentu kasvoi lammasmaumassa. Se oppi kulkemaan paimenen perässä ja pelkäämään lammaskoiraa, ahmimaan ruohoa ja määkimään lampaiden tavoin. Aika ajoin se kaipasi toisenlaista seuraa ja vahvempaa ravintoa, tunsu vastustamatonta halua jättää lauma ja vaeltaa uusia polkuja vuorten taakse.

Eniten sitä vaivasi vieras puhe, jolla sen täytyi ilmaista itsensä. Usein se tunsu rintansa pakahtuvan ja toisenlaisen äänen nousevan sisältään: mahtavan, syvän ja pelottavan. Se oli niin outo, ettei pentu uskaltanut itsekään päästää sitä kuuluviin.

Eräänä päivänä lauman asuinsijoille ilmaantui tuntematon otus, iso ja nälkäinen. Saadessaan vainun lampaista sen silmissä välähti, kita aukeni ja se päästi ilmoille kumean leijonankarjaisun. Lampaat pelästivät ja ryntäsivät suin päin pakoon. Pentukin otti pari loikkaa, mutta sitten se pysähtyi. Tuo pelottava karjaisu oli samanlainen kuin se ääni, joka pyrki esiin sen omasta sisimmästä. Pentu pysähtyi, katsoi aukion reunassa kulkevaa leijonaa ja näki omat unelmansa. Hetkessä se oivalsi, että on olemassa muuta ravintoa kuin ruoho, että ääni sen sisällä oli totta eikä kuvittelua ja että sen tehtävä olisi etsiä tie vuorten tuolle puolen.

Aivan kuin opetuslapset, jotka suuren katastrofin jälkeen olivat palanneet kotiseudulleen. He olivat seuranneet Jeesusta varmoina voitosta, mutta lupaukset eivät täyttyneet. Oli vain tämä kalastajan arki eikä mitään muuta sen lisäksi. ”Minä ainakin palaan entiseen ammattiin”, päätti Pietari. Toiset seurasivat. Yhden turhautuvan työrupeaman jälkeen kuuluu rannalta ääni, uusi mutta silti monta kertaa kuultu. ”Sen täytyy olla Jeesus”. Pietari tunnisti sen, hyppäsi veteen ja kahlasi rantaan. Siellä oli nuotio hiilloksella ja kalaa paistumassa. Taivaan leipää, evästä matkalle, josta tulisi vielä pitkä.

Pekka Rehumäki

Pekka Rehumäki toimii kirkkoherrana Kempeleen seurakunnassa.

NIMIPÄIVÄT

Huhtikuu	29 Ke	Teijo
17 Pe	Otto	30 To
18 La	Valto, Valdemar	Mirja, Miia,
19 Su	Pilvi, Pälvi	Mira, Mirva,
20 Ma	Lauha	Mirjami, Mirka,
21 Ti	Anssi, Anselmi	Mirkka
22 Ke	Alina	
23 To	Yrjö, Jyrki, Jyri,	Toukokuu
	Jori, Yrjänä	1 Pe
24 Pe	Pertti, Albert,	Vappu,
	Altti	suomalaisen
25 La	Markku, Marko,	työn päivä
	Markus	Vappu, Valpuri
26 Su	Terttu, Teresa	2 La
27 Ma	Kansallinen	3 Su
	veteraanipäivä	4 Ma
	Merja	5 Ti
28 Ti	Ilpo, Tuure, Ilppo	6 Ke
		7 To
		Kastehelmi

Kuolleita

Rakas äitimme,
mummumme ja isomummumme

Hilma Josefina LÄTTI

o.s. Lätti

* 12.03.1917 Kurkijoella

† 20.03.2009 Alastarolla

Kulje äiti kerallamme
mummu rakas mukanamme,
voiman lähteenä lähellä.
Elä muistoina mielessämme
taivaan veräjän takana.
Kukkain alle kirkkotarhaan
saattelimme äidin rakkaan
isän viereen nukkumaan.

Kiittäen ja rakkaudella kaivaten

Pentti ja Elisa

Hannele, Rainer, Eero ja Lauri

Raimo ja Maija

Jorma, Merja, Simo, Esko, Isto ja Iiro

Juhani ja Marika

Aino ja Jouko

Timo, Riitta, Eino ja Nelli

Erkki, Leena ja Maria

Lauri ja Ritva

Hannu, Kirsi, Lukas ja Samuel

Jarmo, Marjaana ja Lasse

Aira ja Pauli

Kaarina, Juha, Juho ja Kasper

Juha ja Sari

Johanna, Pekka, Kaisa ja Konsta

Kerttu- ja Anni-sisko ja

lapset perheineen

Muut sukulaiset ja ystävät

Siunattu kiirastorstaina Alastaron kirkossa.
Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos äidin pitkäaikaisesta huolenpidosta Alastaron kotihoidon hoitajille ja viimeisten viikkojen hoidosta Alastaron vuodeosaston henkilökunnalle.

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä huhtikuun **tarinailta** 21.4. klo 18 Ortodoksisikirkon kahviossa Maantiekatu 46 Kaikki ovat Tervetulleita. Kevätkauden viimeinen tarinailta 5.5. klo 18 Tuomarink. 2 Pori

Evakkolasten Tuomasmessu Helsingissä Agricolan kirkossa 26.4.2009 klo 18, osoite Tehtaankatu 23.

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä perinteinen **Äitienpäiväjuhla** su.3.5. klo 13 Seurakuntakeskus, Itäpuisto14, Pori (viikkoa ennen Äitienpäivää). Täytekkakukavit, nuorten ja lasten esittämää ohjelmaa,

naiset kukitetaan. Kaikki ovat tervetulleita. Vapaa pääsy.

Kurkijoki-seura ry järjestää yhdessä Vpl. Pyhäjärvi-seuran ry kanssa retken Naantaliin ja Kultarantaan 6.6., katso erillinen ilmoitus!

Karjalan liiton tapahtumakalenterista:
18.4. Pitäjä- ja sukumarkkinat
25.4. Karjalan kielen seminaari
21.5. Maastojuoksumestaruuskilpailut, Taipalsaari
22.5. Sortavalan hautausmaiden kunnostusmatka
12.-14.6. Karjalaiset Kesäjuhlat, Kuopio
12.6. Kesäjuhlaseminaari
13.6. Karjalan maraton, Kuopio

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen, Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %

Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9

Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Missä Neuvostoliiton kaupungissa Churchill, Roosevelt ja Stalin tapasivat helmikuussa 1945?
2. Missä Suomen maakunnassa ei ole rautatietä?
3. Kuka suomalaisurheilija on saanut kultalevyyn sekä voittanut kultatähti olympialaisissa?
4. Mikä on Yhdysvaltain 49. osavaltio?
5. Minkä eläimen lihaa muslimit eivät syö?
6. Minä vuonna homoseksuaalisuus poistettiin sairasluokituksesta Suomessa?
7. Minä vuonna Linnanmäen huvipuisto perustettiin?
8. Minä vuonna häkkanalat kieltävä laki astuu voimaan?
9. Minkä kunnan keskuksena on Vääksey?
10. Mikä joki virtaa Wienin läpi?

17.4. Pääsiäisen jälkeinen perjantai Ps. 40:6, Herra, minun Jumalani, kukaan ei ole sinun vertaisesi! Sinä olet tehnyt suuria tekoja, sinä ajattelet meidän parastamme. Minä haluan kertoa teoistasi -niitä on enemmän kuin voin luetella.

18.4. Pääsiäisen jälkeinen lauantai Matt. 28:18-20, Jeesus tuli opetuslastensa luokse ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

19.4.2009 1. sunnuntai pääsiäisestä Luuk. 24:46-47, Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Näin on kirjoitettu. Kristuksen tuli kärsiä kuolema ja kolmantena päivänä nousta kuolleista, ja kaikille kansoille, Jerusalemistä alkaen, on hänen nimessään saarnattava parannusta ja syntien anteeksiantamista.” Virsi 419:1 Soi, riemuviesti Jumalan, sanoma sovituksen! Hän murtaa salvat vankilan, tuo täyden armahduksen. Nyt liehu, lippu Karitsan! Haudalle kuolleen maailman tuot ylösnousemuksen.

20.4. 1 Piet. 2:2, Niin kuin vastasyntyneet lapset tavoitelkaa puhdasta sanan maitoa, jotta sen ravitsemina kasvaisitte pelastukseen.

21.4. Sak. 8:13, Näin sanoo Herra Sebaot: ”Niin kuin te, Juudan ja Israelin heimot, olette olleet kansojen keskuudessa merkinä minun kirouksestani, niin te tulette olemaan merkinä minun siunauksestani, kun minä olen pelastanut teidät. Älkää pelätkö! Rohkaiskaa mielenne!”

22.4. Apost. 13:32-33, Me julistamme teille ilosanoman: Minkä Jumala

lupasi meidän isillemme, sen hän on täyttänyt meille, heidän lapsilleen. Hän on herättänyt Jeesuksen kuolleista.

23.4. Joh. 20:26, Jeesus seisoi heidän keskellään ja sanoi: ”Rauha teille!”

24.4. Ps. 116:3-4, Kuoleman köydet kiertyivät ympärilleni, tuonelan kauhut ahdistivat minua, minut valtasi tuska ja murhe. Silloin minä huusin Herran nimeä: ”Herra! Pelasta minut!”

25.4. Ps. 116:5-7, Herra on oikeamielinen ja laupias, meidän Jumalamme on armollinen. Herra on avuttomien suojelija. Kun voimani uupuivat, hän tuli avukseni. Nyt olen saanut rauhan, Herra piti minusta huolen.

26.4. 2. sunnuntai pääsiäisestä, Joh. 10:1-5, Jeesus sanoo: ”Totisesti, totisesti: se, joka ei mene lammastarhaan portista vaan kiipeää sinne muualta, on varas ja rosvo. Se, joka menee portista, on lampaiden paimen. Hänelle vartija avaa portin, ja lampaat kuuntelevat hänen ääntään. Hän kutsuu lampaitaan nimeltä ja vie ne laitumelle. Laskettuaan ulos kaikki lampaansa hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, koska ne tuntevat hänen äänensä. Vierasta ne eivät lähde seuraamaan vaan karkaavat hänen luotaan, sillä ne eivät tunne vieraan ääntä.” Virsi 177:1 Jeesus on paimen, hän kanssamme käy, armollaan kantaa, kun tietä ei näy. Laumaasi suojele, Vapahtaja, pelko ja ahdistus pois hajota.

27.4. Ps. 33:5-6, Herran uskollisuus täyttää maan. Herra on sanallaan luonut taivaat.

28.4. Miika 7:14, Paimenna, Herra, sauvallasi kansaasi, kaiise omaa laumaasi, joka asuu yksin keskellä metsää, kaukana hedelmätarhoistaan. Johda se Basanin ja Gileadin laitumille niin kuin entisinä aikoina.

29.4. Hepr. 13:20-21, Rauhan Jumala, joka ikuisen liiton uhriveren tähden on nostanut kuolleista lampaiden suuren paimenen, meidän Herramme Jeesuksen, varustakoon teidät hyvillä lahjoillaan,

niin että voitte täyttää hänen tahtonsa.

30.4. Joh. 10:14, Jeesus sanoo: ”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut.”

1.5. Ps. 23:1, Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.

2.5. Joh. 10:9-10, Jeesus sanoo: ”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen. Varas tulee vain varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän.”

3.5. 3. sunnuntai pääsiäisestä Joh. 14:1-2, Jeesus sanoo: ”Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta - enhän minä muuten sanoisi, että me- nen valmistamaan teille asuinsijan.” Virsi 622:1 Minä vaimainen, vain mato, matkamies maan, monet vaellan vaikeat retket. Isänmaatani outona etsiä saan, pian ehtivät ehtooni hetket. Surutonta, ah, matkalla en majaa saa, sinne kiirehdin, missä on toivoni maa, lepo iäinen missä mun kätkee.

4.5. Ps. 66:1, Kohota Jumalalle riemuhuuto, maa, riemuitkaa, maan asukkaat!

5.5. 5 Moos. 30:19, Mooses kutsui koolle kaikki israelilaiset ja sanoi heille: ”Taivas ja maa ovat todistajinani, kun nyt sanon: Minä olen pannut teidän valittavaksenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Valitkaa siis elämä, että te ja teidän jälkeläisenne saisitte elää.”

6.5. Hepr. 11:2,13, Uskoon perustuu se todistus, jonka Jumala on isistä antanut. Uskovina nämä kaikki kuolivat. Sitä, mikä heille oli luvattu, he eivät saaneet; he olivat vain etäältä nähneet sen ja tervehtineet sitä iloit- ten, tunnustaen olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.

7.5. Joh. 16:22, Jeesus sanoo: ”Teidän sydämenne täyttää ilo, jota ei kukaan voi teiltä riistää.”

Terve Vappu!

Armas Vappu, kevätimpi, taasen talven mennen saavuit meille vierahaksi niinkuin aina ennen.

Saavuit kaunis kaipaeltu poistain talven kirttä. Seurassasi pienet linnut laulaa riemuvirttä.

Juokset kukat kulmillasi armastellen meitä, siksi kaunis kunniakses soitat säveleitä.

Laulan laulun toivehitten, heityn helmahasi. Suloisimman kevättuoksun tunnen rinnassani.

Näen taasen nuorta nukkaa uumas vihannoivan, näen tulta toivehitten silmäs salamoivan.

Autuasna nautin hetken suurta armastusta. Ihastellen otsallasi onnen kangastusta.

Sikstus Oksa

Kronikka Katrin kunniaksi

28.3.2009

Katri kasvoi katraan kuudentena Karjalan kunnailla komean kakkärämännyn kupeessa.

Kohtalo kutsui Kurkijoelle, kun katseet kohtasivat kulta-Jaakon kanssa. Kauhavan kirkkoherra kuulutti Katrin komean karjalaispojan kumppaniksi. Käsiin kiiltävät kullat kiedottiin.

Karjalasta Katri kulki kiemuroiden kautta kohti käsinrakennettua kallisarvoista kotipaikkaansa. Kotia, käytöstopoja kunnioittaen Katri katrastaan kasvatti.

Kotitilalla kuusikon kupeessa kesantoja kynnettiin, kuhilaita kiedottiin kuivumaan, karjaa, kaloja kuten kanojakin kasvatettiin. Kasvimaatakin komeaksi kunnostettiin. Kissat koiran kanssa kedolla kirmailivat.

Kaihoten Katri kurkisteli korkeuksiin; kunpa kone kellahtaisi kesannolle kaikkien kummasteltavaksi. Katri kiireesti karjalanpiirakoita kahvin kera kansalle kokkaisi.

Kylän kerkeävät kimmat kokoontuivat käsineitä kutomaan, kangaspuita kolistelemaan, kattoihin koristeita kiinnittämään. Kinkereilläkin käytiin Katekismusta kirkkoherran kanssa kerraten, kahvin kera kystä kyllä.

Koti kulki kirkonkylän Költintielle. Költintien kaksion keittokomerossa Katrin kaulin kiivaasti kulki, kun karjalanpiirakoita kilvan kylällä kyseltiin. Kavereiden kanssa korttikerhoja kokoon kutsuttiin.

Oikaisu!

Oikaisu kuvatekstiin edellisessä lehdessä.
Sivulla 5: Kuvis- sa tunte- mattomia hevosmiehiä...
Martta Hamunen soitti ja kertoi, että vasemman puoleisessa kuvassa mies ei suinkaan äestä vaan kyl- vää.

Minne mennään

KULTARANTAAN KESÄKUUSSA

Kurkijoki-Seuran kevätretki tehdään yhdessä Vpl. Pyhäjärvi-seuran kanssa 6.6.2009 Naantaliin. Kes- keisin kohde on luonnonkauniissa merimaisemassa sijaitseva Tasavallan presidentin kesäasunto Kultaranta, lukuisine rakennuksineen, kasvihuoneineen sekä puis- toalueineen, huomattavimpana graniittilinna.

Kultarantaan pääsee vain opastettuna ryhmänä. Noin tunnin kier- roksella tutustutaan puistoon ja puutarhaan. Kesäkuun alussa alueelle tehdään kesän istutukset, sillä presidentillä on tapana saapua kesän viettoon kesäkuun toisella viikolla. Kevään säistä riippuen oletettavaa on, että sipulikukkien, kukkivien pensaiden ja puiden loisto on vielä nähtävissä. Graniittilinnaan ei yleisöllä ole pääsymahdollisuutta.

Menomatalla Raisiossa Krookilan kotiseutumuseo,Wanhat Kupit – kahvila ja Naantalissa opastettu vanhan kaupungin kierros.

Kultarannan jälkeen Rymättylässä lounas ravintola Pohjakulman saaristolaispitopöydästä Mahdollisuuksien mukaan paluumatkalla pysähdys Muurlan lasitehtaalla.

Retkelle lähdetään tutulla Segerswärdin linja-autolla Helsingistä Kiasman turistipysäkiltä klo 8.00 ja ½ h aikaisemmin Hyrylän linja- autoasemalta, paluu ajoittunee noin iltaseitsemään.

Matkan hinta kurkijokelaisilta ja heidän ystävil- tään on 40 euroa, joka maksetaan bussissa menomatalla.

Ilmoittautumiset pikapuoliin, mutta viimeistään 30.4.09 mennessä Riitta Sainio puh 040-5447 582 tai Sakari Karsila puh 0400-210208

Terveisin **Riitta Sainio**

Katri kulki kiinnostuneena kotiseuturetkillä kotimaan kamaralla. Kauempanakin Katri kävi kuten kuningaskunnissa, Kuurinmaan Kaupamajassa. Kun Katri kerran kesällä kävi katraansa kanssa kotikonnuille- an Karjalassa, käki kukkui koivikossa, kullerot kedolla keltaisina kukoistivat. Kuohupullo Katrin kotipaikan kunniaksi kurkkuun kipattiin.

Katri kuuluu Karjalaseuraan, Kotirintamanaisiin, Kurkijoen kotimarttoihinkin kuului.

Katrilla kieli kulkee kirjoittamisenkin kautta. Katri kirjoittaa kuulumisiaan, kokemuksiaan kirjeissä, kolumneissaan kansalle kasuavalle. Kirjaston kirjat kuten kasetitkin kuluvat Katrin käsissä.

Költintiellä Katrin kumppanin kuolo korjasi. Katrin katse kohdistui kohti kuntouttavaa kotia. Kavereitakin kaipasi.

Katri kävelytelineen kanssa kiireisenä kiiltäviä käytäviä kulkien kavereita kahville käy kutsumassa. Kokoontumisissa kaskut kimpoilevat, kikatus kuuluu, kuorolaulu kaikaa.

Kiitoksemme Katrillemme

Näin komealla K-kronikalla Katri Re- poa onnittelivat 90-vuotispäivänä tyttäret perheineen: Marja-Leena ja Yngve, Tapio ja Tuula lapsineen, Pirkko ja Juhani, Heljä ja Erkki lapsineen ja lastenlapsineen sekä Sari-Anna.

Urheilua

Veteraanien EM-kilpailui- sa Italian Anconassa 26.- 28.3.2009 Arto Miikkulai- nen (56 v) sai kolmiloika- sa EM-hopeaa, tuloksella 11.97, sekä 60 m:n aidoissa EM-kultaa, tulos 9,47; toi- seksi aidoissa tuli Wolfgang Ritten, tuloksella 9,48. Kol-

miloikassa kilpailtiin 26. ja aidoissa 28. päivänä maa- liskuuta.

Arton perhe asuu Lo- pella. Hänen sukujuurensa ulottuvat Kurkijoelle; isä- Esko on syntynyt Kurkijoen Elisenvaarassa.

Toimituksen tuolilta

Laskutusasioita!

Moni on jo soittanutkin toimitukseen, kun laskua tämän vuoden lehdistä ei ole vielä tullut. Joku on kokenut jopa huonoa omaatuntoa, kun on lukenut maksama- tonta lehteä.

Hyvät Kurkijokelaisen lukijat: Luke- kaa lehteä hyvällä omallatunnolla! Tu- lemme muistamaan teitä laskullakin.

Lehtilaskutuksen viivästyminen johtuu siitä, että aiempina vuosina kirjapaino on hoitanut laskutuksen. Nyt se ei ole enää mahdollista ja tänne toimitukseen on han- kittu uusi laskutusohjelma. Mutta, mut- ta... vaikka ohjelma on nyt onnistuneesti tietokoneessa, niin sinne pitää syöttää jo- kaisen tilaajan tiedot yksitellen. Tämä vie kaiken muun toiminnan ohessa aikaa. Tie-

tojen syöttö on nyt aloitettu ja ensi viikol- la ensimmäiset laskut lähtevät matkaan. Siihen menee vielä jonkin aikaa, ennen kuin aakkosten loppupään sukunimen omaavat saavat omat laskunsa.

Jos haluatte tehdä muutoksia tilauk- senne suhteen tai havaitsette laskutukses- sa virheitä, ottakaa yhteys toimitukseen, jotta saadaan tiedot ajan tasalle.

Yhteydenotot ovat kertoneet minulle myös sen, miten rehellisiä, aktiivisia ja valppaita te Kurkijokelaisen lukijat olet- te.

Laskutusterveisin
Helena Sulavuori

Ikuinen Evakko

Talvi- ja jatkosodan aikana Karjalan siviiliväestö joutui lähtemään evakkoon sodan jaloista. Heidät sijoitettiin ympäri Suomea, kuitenkin niin, että saman kylän ihmisiä sijoitui asumaan uuteen kuntaan. Siirtyminen satoja kilometrejä lännemmäksi oli rankka kokemus, etenkin talvisodan aikana jolloin oli kovat pakkaset. Evakkoon lähteminen oli myös rankkaa henkisesti, sillä koti, kotiseutu ja tutut ja kauniit maisemat piti jättää lopullisesti. Aina ei myöskään vastaanotto ollut lämmin.

Siirtolaisia tuli myös Karstulaan. Kuntaamme tuli väkeä eritoten Suojärveltä, joka oli kohtuullisen suuri kunta väestöpohjaltaan. Evakkoja tuli myös taloomme Hovilaan. Talvisodan aikana tulivat Immoset ja jatkosodan jaloista tuli taloomme Konoset. He sopeutuivat hyvin ja osa heistä jäi pysyvästi asumaan Karstulaan. Sopeutumiseen kenties vaikutti isoisäni Albertin asenne. Hän eli aikaansa edellä, sillä hän oli hyvin suvaitsevainen ihminen ja menettelytavat oli sen mukaisia lähimmäisiä kohtaan.

Karjalaiset toivat tullessaan aivan uuden kulttuurin. Vaikka elettiin vaikeita aikoja, niin he uskoivat tulevaisuuteen sodan jälkeenkin. He olivat iloisia ja vilkkaita ihmisiä. Iloittiin yhdessä ja surtiin yhdessä, kun sen aika oli. He myös välittivät ja kantoivat huolta toisistaan.

Heiltä löytyi myös aitoa auttamisen tahtoa talojen töissä.

Erään evakon tie kulki monien eri vaiheiden jälkeen myös tänne Karstulaan ja Hovilaan. Kun aiemmin mainitsemani Albet kuoli tammikuun lopulla 1961, tuli sukulaisten tuttava Anni Ijäs laittamaan hänen hautajaisiaan. Setäni Lauri, joka sattui olemaan poikamies pani merkille Annin iloisuuden ja käppen taidot. Ei mennyt kauan aikaa, kun he löysivät saman aallonpituuden ja päättivät katsoa, mitä tulevaisuus tuo heille tullessaan. Jo samana keväänä tuo elämän myönteinen evakko meni naimisiin Laurin kanssa ja muutti asumaan Hovilaan.

”Setäni Lauri, joka sattui olemaan poikamies pani merkille Annin iloisuuden ja käppen taidot.”

Anni oli kulkenut pitkän tien ennen kuin löysi viimein kodin itselleen. Hän syntyi 1.12.1916 Kurkijoen Laatokan rannalla. Sisaruksia oli paljon ja elämä vilkasta, sillä Annin isällä oli mylly. Kun mylly paloi, tuli ensimmäinen muutto Haapavaaran kylään pieneen taloon. Pieni koti ja paljon sisaruksia aiheuttivat sen, että Annin oli lähdettävä toisen kerran kotoa, eli nyt ns. pikkupiiaksi sukulaisperheen lapsia hoitamaan. Kolmannen kerran hän

Hovilan ruokapöydän ääreen kokoon-tui etenkin juhlapyhinä runsaasti sukua. Anni istuu pöydän päässä.

muutti, kun pääsi Ahtialan maatalouskouluun. Sieltä hän valmistui priimuksena, keskiarvo. oli 9.9.

Koska Anni oli suurperheen lapsi ja talous oli tiukalla, ei hänellä ollut mahdollisuutta jatko-opiskeluun, vaikka lahjakas ihminen oli. Hän sai kuitenkin kutsun Elisenvaaraan Suohovin tilalle töihin. Elämä näytti valoisalta, mutta pian alkoi maailman yllä leijua tummia pilviä ja alkoi sotavuodet.

Jälleen kerran oli edessä muutto. Tällä kertaa sotaa pakoon Jämsään, jossa kuului muutama vuosi. Töitä oli valtavasti, sillä Anni oli ahkera ja osaava karjakko, jolle riitti kysyntää. Sitten muutto Mellilään, josta v. 1948 muutettiin Jyväskylään, jossa Anni perusti sisarensa ja äitinsä kanssa mattokutomon. Jyväskylässä vierähti reilut 12 vuotta, ja sitten tuli raju muutos Annin elämään. Löytyi mies ja muutto Karstulaan. Kuvaan astui myös anoppi, jonka kanssa hän tuli juttuun hyvin ja anoppi oli hyvin kiitollinen saamastaan hyvästä hoidosta.

Maatalon emännän saapaisiin astuminen muutti taasen työn kuvaa. Se ei tuottanut pulmia, olihan hänellä koulutus ja vankka kokemus sen alan töistä. Moni mies meni hiljaiseksi, kun Anni meni karsinaan ja salvoi yhteen menoon kaikki porsaas. Hän ei myöskään ujostellut, kun suuri sonni teurastettiin, vaan oli alusta loppuun mukana. Anni näytti joskus myös mallia miehille miten ruista niitettiin. Siinä sitä olikin ihmettelemistä ja joitakin jopa hävetti, kun ei naiselle pärjännyt.

Maatalon töiden ohessa hän jatkoi kankaan kudontaa. Ei niinkään enää ammatikseen, vaan se oli mennyt veriin. Mainittakoon, että hän kutoi mm. 80 raanua, ja hänet palkittiinkin Karstulan maatalousnäyttelyjen aikaan 1974 lukuisilla maa- ja kotitalousnaisten palkinnoilla. Lisäksi hän kutoi paljon pel-lavaisia liinoja ja pyyhkeitä. Paljon valmistui myös matoja. Muistan varsin hyvin sen kangaspuitten paukkeen ja luomapuiden kohinan. Oli varsin mukavaa pienenä poikana olla luomapuiden keskiössä, kun ne pyöri vinhaa

vauhtia. Koska lapsuuden kotini sijaitsi naapurissa, oli minulla lyhyt matka Annin tykö. Tein hänelle pieniä palveluksia ja sain karkkia ja piiraita palkaksi.

Anni viljeli omanlaatuista huumoria ja joskus vähän ilkikurisestikin sutkautteli meille pojan koltiaisille. ”Se on pojat sillä tavalla, kun käynte tyttöjen perään menemään, niin katsokaakin sitten syöntiä ja käyntiä” Toinen sutkaus kuului, ”Jos on tiukkaa, pöytäni kannattaa laittaa kovaa leipää ja pehmeää voita, niin kumpaakin menee vähäsen”

”Se on pojat sillä tavalla, kun käynte tyttöjen perään menemään, niin katsokaakin sitten syöntiä ja käyntiä”

Vaikka Annilla ei ollut omia, biologisia lapsia, niin lapset täyttivät hänen elämänsä. Hovilassa oli sekä Annin, että Laurin sukulaisten lapsia, etenkin kesäisin. Lisäksi oli sosiaalitoimen sijoittamat pysyväisemmät hoitolapset ja sosiaalitoimen kesälapset Jyväskylältä. Siis tila toimi eräänlaisena sijaiskotina, joten vilskettä oli. Pöydässä saattoikin olla kesäisin jopa yli kymmenen lautasta. Loistavana ruuan laittajana Anni selvisi hyvin isonkin porukan taloudesta. Hän leipoi paljon ja saimekin nauttia karjalaisista leivonnaisista usein. Piiras-pulikka pyöri vinhaa vauhtia ja laulu raikui. Tarjolle tuli niin piiraita, sulhaspiiraita, tsupukoita, kuin myös sultsinointia. Anni oli vanhan koulukunnan kasvattaja ja kuri oli sen mukaista. Vastapainoksi hän jakoi omanlaistansa rakkautta ja mikä tärkeintä saimme paljon tärkeitä elämänohjeita elämäämme varten. Emme noteeranneet noita ohjeita silloin, mutta olemme itse kukin myöhemmin huomanneet ne oikeiksi ja olemme niistä kovin kiitollisia.

Karjalaiset ovat vieraanvaraisia ja Anni ei tehnyt poikkeusta. Hovilassa kävi paljon vieraita, niin läheltä, kuin kaukaa. Aina oli tarjottavaa. Etenkin jouluna tuli Jyväskylältä Annin sukulaisia viettämään aitoa maa-

laisjoulua. Oli rekiajelua hevosilla, josta etenkin lapset nauttivat. Aattona lämmitettiin saunoista se parempi, eli savusauna. Anni valmisteli joulua jo kauan edeltäkin, jotta aattoamuna oli kaikki valmista. Tehtiin lipeäkalaa, rullasyltystä, suolakalaa jne. Aatto vietettiin hyvin perinteisin menoin ja se huipentui yhteiseen ruokailuun.

Aina kun talossa on paljon väkeä, etenkin lapsia, niin sattuu monenlaista ja saa nauraa, että maha menee sekaisin. Kerrankin sattui varsin hupaisa tapaus. Annilla oli hyvä vattupaikka Vastingilla, mutta menopeli varsin hidas. Hänellä oli variaattorivetoinen mobyletti, joka oli tunnetusti hidas kulkemaan. Annia häiritsi kovasti se seikka, että toiset kerkiiä vattuun ennen häntä. Lauri kehottikin menemään omistamallaan kevytmootoripyörällä, jotta taival taittuisi nopeammin. Anni innostui kovasti ja me aloimme antamaan ajo-opetusta hänelle. Anni lähti liikkeelle, että hiekka pölysi ja me juoksimme rinnalla huutaen, ”laita kakkonen silmään” ja vaihteita alaspäin katsoen Anni huusi ”mis täs on kakkonen ja mis on silmä”. Samalla syreenipuska heilahti ja Anni siellä pyl-länsillään kauheasti parkui. Voi sitä naurun remakkaa, mikä meistä pojista irtoisi. Siitä puhuttiin kauan ja muistamme tuon tapaoksen, kuin eilispäivän. No, siihen loppui yksityinen autokoulu ja Anni jatkoi marjastamista entisin menoin.

”paljon mie olen joutunut eri syistä maailmaa kiertämään, vaan nyt mie jätän kodin, jossa olen viettänyt elämäni parhaimmat ja onnellisimmat päivät”.

Toinen hauska tapaus tuolta 60-luvun puolivälistä on, kun Lauri osti ensimmäisen traktorin tilalle. Hän ei ollut koskaan ennen ajanut traktorilla ja mieli teki opetella. Lauri lähti ajelemaan ja kehotti avaamaan Pirtti-suolle menevän ns. Riukuportin, joka oli kohtalaisen mäen alla. Porttia ei ehditty avaamaan, kun kuului kova huuto ” pois pojat alta tämä

tulloo nyt”. Lauri sekosi hallintalaitteissa totaalisesti ja traktori meni lujaa portin läpi puut ryskyen. Jälleen oli pojilla tosi hauskaa ja Lauri vihainen. Niin kuin se olisi ollut meidän syyimme.

Vuodet vierivät ja Anni jäi Laurinsa kanssa tilalle kahdestaan, kun anoppi kuoli ja sijais- sekä kasvattilapset muuttivat pois. Eläkepäivät hämmöttivät ja tavoitteena oli rennommat päivät, ja harmoninen vanhuus. Kohtalo oli kuitenkin päättänyt toisin. Juhannuksena 1979 Lauri menehtyi nopeasti etenevään sairauteen. Taas alkoi uusi aikakausi Annin elämässä. Leskeksi jäätyään, hän ei enää suoriutunut tilan töistä. Karja oli laitettava pois ja tila myytävä. Jälleen oli evakkomatka edessä.

Paluu Jyväskylään, jossa useita sisaruksia vielä eli, oli tosiasia. Muutto Hovilasta, joka oli ollut lähes 20-vuotta hänen kotinsa, oli haikaa ja raskas. Taas oli jätettävä piha ja koti, jossa näkyi vuosien työ. Hän totesikin lähties-sään, että ”paljon mie olen joutunut eri syistä maailmaa kiertämään, vaan nyt mie jätän kodin, jossa olen viettänyt elämäni parhaimmat ja onnellisimmat päivät”.

Muutettuaan Jyväskylään yksin asumaan, oli edessä yksinäisyys ja hiljaisuus. Anni ei juurtunut enää kaupunkiin ja siksipä hän matkusteli paljon sukulaisten ja ystävien luona. Hän vieraili myös Hovilassa usein, menneitä muistellen. Anni teki myös vapaaehtoistyötä seurakunnassa, erityisesti lähetystyö oli lähellä hänen sydäntään. Hiljalleen evakon, tuon ikuisen muuttajan voimat ehtyivät ja hänelle tuli ikuinen rauha joulupäivänä 1998. Vielä kerran Anni joutui muuttamaan, kun Jyväskylässä suoritettun siunauksen jälkeen hänet laskettiin haudan lepoon, sukhautaamme Karstulassa 18.1.1999

Tulevana Jouluna 2009 tulee kuluneeksi 10 vuotta Annin kuolemasta. Aattoil-lan hämartyessä, syttyy jälleen kynttilä hänen haudalla, muistoksi ja ennen kaikkea kiitokseksi meiltä pojanviikareilta sieltä 1960-luvulta, jolloin saimme elää hänen kanssaan.

Juha Laaksonen

Anni leikkaa 50-vuotissyntymäpäiväkakkua 1.12.1966. Viereessä Lauri ja takana on Annin kolme sisarta ja tämän jutun kirjoittaja.

Murhenäytelmä Tallinnan edustalla 69 vuotta sitten: Matkustajakone Kalevan tuho

Rauhan aikana Neuvostoliitto ampui alas suomalaisen matkustajakoneen 14.6.1940 Tallinnan edustalla. Kone oli lähtenyt Malmin kentältä normaalille reittilennolle Tallinnaan, jolta lennolta se ei koskaan palannut. Nämä Helsingin ja Tallinnan väliset vuorolennot olivat keskeytyneet talvisodan johdosta, mutta alkoivat uudelleen 2.4.1940. Reittiä lennettiin Junkers Ju 52 kalustolla Aeron ja virolaisen AGO:n toimesta. Tämän tyyppin koneeseen mahduttui kahden hengen miehistön lisäksi 14 matkustajaa.

Aeron Kaleva lähti perjantaina 14.6.1940 puolenpäivän aikaan normaalille reittilennolle kohti Tallinnan Ylemisten lentokenttää. Koneetta ohjasi lentokapteeni Bo von Willebrand ja sen radistina oli radiosähköttäjä Tauno Lainis, joka estyneenä olleen sähköttäjän turajana oli lupautunut lennolle. Paluulento Tallinnasta alkoi klo 13.54 ja koneessa oli seitsemän matkustajaa, kuusi miestä ja yksi nainen, suomalais-syntyinen virolaisrouva. Matkustajista ainakin kolme oli diplomaattikuriireita – kaksi ranskalaista ja yksi

amerikkalainen, joka oli salakirjoituksen asiantuntija ja oli ilmeisesti kuljettamassa Baltiasta turvaan amerikkalaisten koodeja. Lisäksi koneessa oli ruotsalainen konttoripäällikkö. Kymmenen minuutin lennon jälkeen Helsingin lentoasema kutsui konetta, johon kone vastasi. Tämän jälkeen lennonjohto antoi koneelle laskeutumisradan, jota kone ei enää kuitannut.

Kerin majakan murhenäytelmä

Kalevan saavuttua normaaliin 500 metrin lentokorkeuteen ja ylitettyä Viron ranta- viivan sen perään tuli kaksi venäläistä Tupolev pommikonetta jostain Virossa olevasta tukikohdasta. Koneet asettuivat Kalevan molemmille puolille. Pranglin saaren tienoilla laskeutui toinen pommikoneista alemmaksi. Matkustajakoneen korkeudelle jääneen koneen rungon päällä olevasta konekiväärin tornista oli tällöin avattu tuli Kalevaa kohti. Kalevan jatkaessa matkaansa venäläiskoneet vaihtoivat paikkojaan ja sen jälkeen toinen kone tulitti Kalevaa ja tämän jälkeen vaihtoivat

jälleen osiaan.

Merellä olleista kalastusveneistä ja purjealusista seurattiin tarkasti neuvostokoneiden hyökkäystä, jossa aseettomalla ja hitaammalla matkustajakoneella ei ollut mitään selviämismahdollisuutta. Vasemman siiven moottori syttyi tuleen ja kone syöksyi mereen kahden-kolmen kilometrin etäisyydelle Kerin majakasta koilliseen. Kaikki koneessa olleet saivat surmansa. Viime vuosina tehdyistä etsinnöistä huolimatta koneen hylkyä ei ole onnistuttu löytämään. Veden syvyys noilla paikoilla on 60-90 metriä.

Tätä raakaa näytelmää seurasi myös Kerin majakasaarella majakanvartija perheineen sekä majakan tornissa ollut sotilastähystäjä kaukoputkineen. Lähitöillä olleet veneet menivät putoamispaikalle, mutta etsinnät keskeytyivät, kun hetken kuluttua pintaan nousi venäläinen sukellusvene. Sen miehistö ryhtyi poimimaan vedessä olevia esineitä ja virolaisveneet hästisteltiin pois paikalta, mutta ennen sitä ne olivat joutuneet luovuttamaan jo löytämänsä esineet venäläisille. Virolaisveneiden onnistui

kuitenkin pitää hallussaan osa löydöistä, joihin kuului postisäkki ja erään saksalaisen matkalaukku, ne luovutettiin myöhemmin Viron viranomaisille. Parin viikon kuluttua tuli Suomeen postisäkinä olleita kirjeitä.

Sukellusveneen toiminta häiriintyi suomalaisen hävittäjän lähestyessä pohjoisesta. Lentomestari Ilmari Juutilaisen ohjastama Brewster oli lähetetty Malmilta tiedustelulennolle, kun oltiin huolestuneita Kalevan viipymisestä. Lentokoneen saapuessa paikalle sukellusveneen lippu laskettiin ja matruusi työnsi sen takkinsa alle. Juutilainen palasi muutaman kieroksen tehtyään takaisin Malmille. Seuraavana päivänä sukellusvene luovutti yli sata kiloa Kalevassa ollutta postia Kronstadtin matkalla olleelle neuvostolaivaston pinta-alukselle.

Alasampumisesta vaiettiin Suomessa

Vaikka tapauksesta saatiin heti oikeaa tietoa, niin Suomen viranomaiset kielsivät jopa uhrien omia kertomasta totuutta lehdistölle. Täällä pelättiin venäläisten

Aero OY:n Junkers G-tyypin kone oli 9-paikkainen matkustajakone. Alas ammuttu Kaleva oli tätä konetta hieman suurempi. Huippunopeus tällä oli n. 160 km/h.

reaktioita niin paljon, että katsottiin parhaaksi vaieta totuudesta, koska Stalinin Suomen valloitus oli jäänyt kesken ja oli odotettavissa mahdollisia jatkotoimia. Ilmoitettiin vain, että Kalevan tuhon syistä ei ole saatu mitään tietoa. On huomattava, että tuolloin oli voimassa Moskovassa 13.3.40 voimaan astunut välirauha.

Kumartelu itään ja vaikeaminen oli jo tuolloin täällä Suomessa kovassa kurssissa. Sotamarsalkka Mannerheim myönsi jälkikäteen Kalevan miehistön jäsenille 4.9.1940 4. lk Vapaudenristin miekkokera.

Maaliskuussa 2009 Suomen presidenttien foorumin jälkipuheissa presidentti Koivisto syytti Suomea liiasta kumartelusta länteen. Nyt siis suunta on muuttunut

ainakin Koiviston mielestä. Jokainen saa itse päätellä kumpi suunta on parempi, mutta mielestäni Koivisto teki suuren virheen silloin, kun vastasi Jeltsinille, että maallamme ei ole mitään aluevaatimuksia Venäjältä. Toinen suuri virhe oli se, että kyseinen presidentti varoitti Baltian maita irtaantumasta miehittäjän vallasta! Koiviston kumarrussuunta on ainakin entinen.

Eino Vepsä

Lähteitä: Sotaveteraani-lehti 4/5 2005 Antti Hannula

Turtola, Martti: Presidentti Konstantin Päts, Viro ja Suomi eri teillä. Keuruu 2002

Hiitolan Pitäjäseura ry:n vilkas ja aktiivinen 41.toimintavuosi

Maaliskuun 10. päivänä pidettyyn seuran kevätkokoukseen osallistui 60 seuran jäsentä. Se on melkoisen mukava määrä, sillä valtakunnallisen yhdistyksen jäsenet ovat jakaantuneet ympäri Suomea yli 60 eri kunnan alueelle, siis Karjalaisuutta (Hiitolaisuutta) kautta Suomen kuten Karjalan Liiton viimevuoden teemana oli.

Kokouksen pj. valittiin Kari Kaijo ja pöytäkirjan pitäjäksi kutsuttiin seuran siht. Raija Laaksonen. Perinteisesti kokouksen aluksi vietettiin hiljainen hetki kaikkien evakkotiensä päätökseen kulkeneiden Hiito-laisten ja heidän läheistensä muistolle.

Kokouksen avauksessa ja toimintakertomuksessa todettiin seuran toiminnan olleen jälleen vilkasta ja aktiivista. Tapahtumia järjestettiin runsaasti ja niihin osallistuttiin myös sankoin joukoin. Jäsenmäärä karttui 40 uudella jäsenellä. Vuoden päättyessä oli seuran jäsenmäärä 352 henkilöä.

Toiminta

Toiminnan periaatteena hallitus on pitänyt monipuolista tarjontaa, siis jokaiselle jotakin. Kotiseutumatoja

tehtiin pitäjätseuran vetämänä kuusi kertaa. On ollut mielenkiintoista seurata kuinka nuorempi polvikin on kiinnostunut vanhempiensa tai esivanhempiensa synnyinseuduista. Kerta toisensa jälkeen he haluavat tulla mukaan nyt jo heillekin tutuiksi tulille ”kotitahville”. Upeaa on huomata että tämä nuorempi polvi myös haluaa liittyä seuran jäseniksi ja näin tuntea kuuluvansa yhtenä lenkkinä tähän ”suureen Hiitolaiseen perheeseen”

Merkittävin tapahtuma vuosittain on yhdessä Hiito-la-säätiön kanssa järjestetyt Hiitolan pitäjätjuhlat. Nämä kaksipäiväiset juhlat sisälsivät kuusi eri tapahtumaa joihin osallistumisia oli yli 800. Myös keväiset Äitienpäiväjuhlat kokosivat salin täyteen juhlayleisön. Tarinailtoja järjestettiin 9 kertaa eri teemojen merkeissä, ne ovat edelleen suuressa suosiossa, osallistujia vieraskirjan mukaan 50 – 94 henkilöä iltaa kohden. Järjestettiin kesäretki, onkikilpailut, nuorten ja lasten talvitapahtuma, sekä jouluna yhteinen kynttilätervehdys Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. Järjestettiin myös varttuneen väen leiriläisille ohjelmallinen illanvietto

piiraskahvien kera. Seuran lauluryhmä Evakoilla oli myös runsaasti esiintymisiä ja muuta toimintaa, suunniteltiin innolla tulevaa 10-vuotis juhlaa. Seuramme oli aktiivisesti mukana myös Liiton ja Piirin tapahtumissa ja touhuissa.

Tilinpäätös osoitti vuo-

den olleen jonkin verran voitollinen, se ei toki yhdistystoiminnassa ole pääasiallinen tavoite, sillä emmehan ole liikelaitos. Näi pääs kuitenkin käymään monista järjestämistämme ilmaisista tapahtumista huolimatta. Kokouksen puheenjohtajan kommentti olikin, että ”hy-

vvää ol meininki tehdä mut tuliki ektraa.” Hallitukselle ja muille tilivelvollisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Kevätkokous iltamme jatkui lauluiltaan, laulattajina Evakot.

42. toimintavuosi on myös käynnistynyt vilkkaana. Tapahtumia on ollut runsaasti, kävijämäärät entistä isommat, uusia jäseniäkin jo 20, joten lama ei ainakaan vielä ole purrut seuratoimintaamme. Touko- kesä- ja heinäkuussa tehdään yhteensä 5 kotiseutumatoja, näitä odottelempa jo malt-

tamattomina. Lisäksi lokakuun alussa tehdään vielä perinteinen ruskamatka Karjalaan.

Hiitolan pitäjätjuhlien valmistelut ovat jo myös hyvällä alulla, toivottavasti mahdollisimman monella on tilaisuus olla Porissa elokuun ensimmäisenä viikonloppuna. Sitä ennen kuitenkin tavataan kesäkuussa Karjalan Liiton kesäjuhlissa Kuopiossa.

Mukavaa kesätapahtumien odotusaikaa kaikille

Raija Laaksonen

Palmgrenopiston 2- vuotiaat muskarilaiset äiteineen hurmasivat yleisön esityksellään viimekeväsissä Äitienpäiväjuhlissa.

Kurkijokelaisia kunnalliselämässä

Vuoden 2008 viimeisessä numerossa alkanut artikkelisarja käsittelee kurkijokelaisten osuutta sijoituskuntiensa kunnalliselämässä vuosina 1947-2008.

”Lopotista” Loimaalle

”Lopotti” oli pakkorajan taakse jääneen Kurkijoen kirkonkylä Laatokan rannalla. Vuoden 1944 pakkorauhan jälkeen valtiovallan laatimien sijoitussuunnitelmien mukaisesti kurkijokelainen maanviljelysväestö sijoitettiin Loimaalle ja sen talousalueelle kaikkiaan 10 kuntaan. Yksi niistä oli Loimaan kunta. Kurkijoen noin 10 000 asukkaasta noin 6 500 sijoittui tälle alueelle. Näin ollen heidän ”Lopotikseen” muodostui vauras Loimaan kunta Hirvikosken taajamineen sekä sen sisälle rautatieaseman viereen kasvanut, kauppalaoikeudet saanut taajama Loimaan kauppalala.

Kurkijoen pogosta ja sen keskus Lopotti mainitaan kaupakylänä jo 1200-luvulla, joten sillä on pitkät perinteet. Myös Loimaan saviseutu on vanhaa asutusaluetta. Ensimmäiset maininnat on kirjattu 1400-luvun alkuvuosilta. Näin vauraan Kurkijoen asukkaat, evakot, pääsivät toiselle vauraana tunnetulle alueelle. Vaurauden määritelmä, varsinkin asukkaiden luonteessa, oli tosin aika tavalla erilainen.

Joka tapauksessa Loimaan kunnan väkiluku kasvoi evakoiden, pääasiassa siis kurkijokelaisten, muuton jälkeen hieman vajaasta 8 000 asukkaasta runsaalla kahdella tuhannella eli hieman yli 10 000 asukkaan.

Ensimmäisten evakko-

vuosien aikana ilmenneistä sopeutumisvaikeuksista selviydyttyä karjalaiset, ja kurkijokelaiset, eivät halunneet eristäytyä vaan joistakin eteen tulleista vaikeuksista huolimatta menivät mukaan uuden kotiseutunsa elämämeneen. Myöskin kunnalliselle sektorille. Esimerkiksi vuonna 1947 pidetyissä kunnallisvaaleissa Loimaan kunnassakin karjalaiset olivat mukana omalla listallaan ja saivat kunnanvaltuustoon neljä edustajaansa. Seuraavissa vaaleissa vuonna 1950 karjalaisten valtuutettujen lukumäärä nousi jo seitsemään. Vielä 1968 pidetyissä vaaleissa edustus säilyi kuudessa, mutta vuoden 1972 vaaleista lähtien on suuntaus ollut laskeva. Se on tietenkin ymmärrettävää, sillä sopeutumisen ja sulautumisenkin johdosta ei erilliskysymyksiä ollut ja sukupolven vaihtuessa heimohenkikin sopeutui loimaalaiseen elämänmeneen. Vuosina 1996 ja 2000 pidetyissä vaaleissa kurkijokelaisia edusti enää Pekka Ahokas.

Karjalaiset valtuustossa

Vuoden 1947 vaaleissa valtuustoon valittiin karjalaisen listalta Martti Koho, Simo Tiippana, Emil Soikkeli ja Mikko Luhtala. Seuraavissa vaaleissa vuonna 1950 valittiin uudelleen Soikkeli ja Tiippana ja uusina Oiva

Loimaan kunnanhallitus vuonna 1979. Karjalaisia edustivat eturivissä oikealla Väinö Vepsä ja takarivissä kolmas oikealta Eino Vepsä.

Kemppinen, Albert Eklund, Juho Kultanen, Pekka Lukka ja Petter Martikainen. Siis varsin runsas edustus. Vuoden 1953 vaaleissa valittiin muut em. jäsenet uudelleen paitsi Kultasen tilalle tuli Edvard Poskiparta.

Vuoden 1956 valtuustoon valittiin Eklund, Kemppinen, Soikkeli, Poskiparta ja uusina Viljo Lankinen ja Johannes Sihvonen. Vuoden 1960 vaaleissa tulivat valituiksi entisistä Kemppinen, Lankinen, ja Sihvonen sekä uutena Kaarina Kaaprola ja Toivo Taitonen. Vuoden 1964 vaaleissa valittiin Lauri Hämäläinen, Veikko Hämäläinen, Oiva Kemppinen ja Eino Vepsä.

Seuraavissa vaaleissa vuonna 1968 kaikki entiset edelleen ja uusina Meeri Lukka ja Lauri Löppönen. Vuoden 1972 vaaleissa edustus putosi jälleen neljään valtuutettuun, jotka olivat Teuvo Ahokas, Veikko Hämäläinen, Lauri Löppönen ja Eino Vepsä.

Vuoden 1976 vaaleissa edustus puolittui jälleen sillä valtuustoon valittiin Teuvo Ahokas ja Lauri Löppönen. Vuoden 1980 vaaleissa valittiin Ahokkaan ja Löppösen lisäksi uutena toisen sukupolven karjalainen Leena Mattila. Vuoden 1984 vaaleissa Leena Mattila jäi ainoaksi karjalaisten edustajaksi. Vuoden 1988 vaaleissa ainoaksi edustajaksi vaihtui Raimo Savolainen.

Vuoden 1996 ei valittu tullut ketään heimomme edustajaa. Seuraavissa vaaleissa vuonna 1996 valtuustoon nousivat toisen sukupolven karjalaiset Riitta Heikkilä ja Pekka Ahokas, joka säilytti paikkansa myös seuraavissa vaaleissa vuonna 2000. Koska Loimaan kunta ja Loimaan kaupunki liittyivät yhteen vuoden 2005 alusta, olivat vuonna 2004 pidetyt kuntavaalit yhteiset, joten tilasto Loimaan

kunnan osalta päättyy vuoden 2004 loppuun.

Kauimmin, eli 6 vaalikautta on valtuustossa istunut Oiva Kemppinen. Neljään kauteen ovat yltäneet Emil Soikkeli ja Veikko Hämäläinen. Kolmen kauden valtuutettuja ovat olleet Albert Eklund, Simo Tiippana, Eino Vepsä, Lauri Löppönen ja Teuvo Ahokas.

Kunnanhallituksessa on Veikko Tiainen ollut neljä vaalikautta, Erkki Jussilainen, Väinö Vepsä ja Eino Vepsä kaksi vaalikautta ja lyhyemmän aikaa Jaakko Hämäläinen, Jussi Asikainen, Lauri Hämäläinen, Erkki Häyhä ja Pekka Ahokas.

Yhteisistä asioista päättämässä

-Kun 1960 – luvulla lupauksiin kunnallisvaaliehdokkaaksi Loimaan kunnassa, en arvannut kuinka monta kokousta ja mietintätuntia

tulisi olemaan edessä. Tulin valituksi valtuustoon ensimmäisellä yrityksellä. Tunsin olevani lähinnä opettajien ammattikunnan edustajana, kuten edeltäjäni Kaarina Kaaprola, opettaja hankin.

Opettajat katsoivat tarpeelliseksi, että päättäväsä elimessä olisi edes yksi opettaja koulujen ja niiden henkilökunnan asioita esille tuomassa, muisteli Eino Vepsä. Hän on syntynyt Kurkijoen Haapavaarasta, samoin kuin Kaarina Kaaprolakin oli.

- Opettajien edustajana toimimisen lisäksi tunsin olevani myös urheiluväen, siis Loimaan Jankon edustajana ajamassa heidän asioitaan, koska siltä suunnalta sain ilmeisesti toiseksi suurimman äänimäärän. Vasta kolmanneksi katsoisin olleeni karjalaisten edustaja, määritteli Eino Vepsä rooliaan kunnanvaltuustossa. Hän kertoi, että tultuaan

kolmen valtuustokauden jälkeen valituksi kunnanhallitukseen hän tunsikin vaikeusmahdollisuuksien päätösten tekoon lisääntyneen merkittävästi. Kun kunnanhallituksen edustajat nimettiin jokaiseen lautakuntaan tuli niitä paikkoja jokaiselle hallituksen jäsenelle kolme tai neljä.

-Tänne uusille asuin-joille tulon jälkeen karjalaiset muodostivat 1947 kunnallisvaaleihin oman, puolueisiin sitoutumattoman vaaliliiton. Se saikin läpi neljä valtuutettua. 1960-luvulla ei ollut enää mitään selkeitä karjalaisten asioita ajettavina kunnallisella tasolla, joten heimomme antamat äänet jakautuivat lähinnä kulmakunnittain siellä aktiivisesti toimineille henkilöille ja tietysti puolerajojen mukaan. Siihen aikaan puoluesidonnaisuus oli paljon suurempi kuin nykyään, totesi Eino Vepsä.

Hän kertoi, että häntäkin

Pekka Ahokas kotinsa perinnenurkkauksessa. Seinällä myös tilalle vuonna 2006 myönnetty sukutilakunniakirja.

Loimaan viimeinen kunnanhallitus. Eturivissä vas. Marja-Liisa Laitila, Kari Kotiniemi, kh:n pj. Tarja Kiviniemi, Lauri Tiainen, Teija Ek-Marjamäki, hallintojohtaja Leena Laine, kunnanjohtaja Jorma Kopu, Ilkka Rantanen ja Pekka Ahokas.

kosittiin vaaleihin kahden puolueen toimesta. Maalaisliitto ehti ensin ja sen jälkeen kokoomus. – Valitsin tuolloin kokoomuksen, koska katsoin sen maalaisliittoa paremmin ajavan virkamiesten asioita. Havaitsin silloin, että osalla maalaisliittolaisista oli jokin selittämätön kauna virkamiehiä kohtaan. Onneksi tuo asenne on vuosikymmenien aikana muuttunut, määritteli Eino Vepsä.

–Me karjalaiset olemme olleet keskimääräistä aktiivisempia yhteisistä asioista keskusteltaessa ja olemme olleet myös runsaslukuisesti väkimääräämme suhteutettuna mukana päättävissä elimissä. Lieneekö joukkoon sopeutuminen ollut syynä siihen, että karjalaisedustus kunnanvaltuustossa ja –hallituksessa väheni viimeisinä vuosina ennen kunnan ja kaupungin yhdistymistä. Eri lautakunnissa, joilla on tärkeä tehtävä asioiden valmistelussa, on karjalaisen edustus säilynyt, tosin toisen sukupolven ollessa tehtävissä mukana, tuumi Eino Vepsä.

Kaksi kulttuuria rinnakkain

Loimaalainen toisen sukupolven kurkijokelainen kunnallismies Pekka Ahokas sanoo tuntevansa itsensä loimaalaiseksi, mutta ei sulje pois karjalaisuuttakaan. Kahta kulttuuria vaalitaan Ahokkaalla loimaalaiset sukujuuret omaavan elämänkumppanin Aino-Maijan kanssa rinnakkain.

Vuonna 1966 syntynyt Pekka Ahokas kertoi, että hän tunnustaa karjalaiset juurensa ja iän karttuessa ja Ahokkan kotitilla Hännisenmäellä Kurkijoen Mikrilässä käymisen jälkeen on kiinnostus vain lisääntynyt. Silti hän ei ole koskaan tuntenut poikkeavansa ikäisistään loimaalaisnuorista vaan kuuluvansa aina joukkoon.

Pekan isä on kurkijokelainen Teuvo Ahokas ja äiti johannekselainen Aili, os. Loikas. Pekan ”yhteiskunnallinen” ura alkoi jo nuorena NKL:n (Nuoren Keskustan Liiton) alaisessa Loimaan osastossa josta se

johti V-S piirin puheenjohtajaksi ja sitä kautta Keskustanuorten valtuuskunnan jäseneksi.

– Valtuuskuntaan kuului siihen aikaan monia keskustan nousevia poliitikkoja kuten mm. Olli Rehn ja Anu Vehviläinen sekä lukuisia muita joiden urakehitystä on ollut mielenkiintoista seurata. Tuo tehtäväni oli hyvä ikkuna politiikkaan monella tasolla ja sitä on ollut hyötyä myös kunnallispolitiikkaan jouduttuani, määritteli Pekka Ahokas. Loimaan kunnanvaltuustoon tulini valituksi ensi kertaa vuoden 1996 syksyllä pidetyissä kunnallisvaaleissa ja valtakirjani uusittiin seuraavissa vaaleissa vuonna 2000. Viimeiset Loimaan kunnan itsenäisyyden vuodet toimin myös kunnanhallituksen jäsenenä kertoi Pekka Ahokas.

Hän pitää kunnanvaltuutetun vaikutusmahdollisuuksia melko hyvinä. Asioita valmistellaan ryhmäkokouksissa ennen niiden tulemistä valtuuston käsittelyyn. Toki kunnanhallituksen jäsenien vaikutusmahdollisuudet ovat omalla tavallaan valtuutettua suuremmat. Unohtaa ei sovi myöskään tärkeimpien lautakuntien puheenjohtajia jotka ovat kohdallaan paljon vartijoina. –Tässä yhteydessä haluan mainita, että Loimaan kunnan maatalouslautakunnan puheenjohtajana toimi 16 vuotta kurkijokelainen Veikko Nenonen ja minä olin siinä tehtävässä seuraavat 12 vuotta, kertoi Pekka Ahokas.

–Ei karjalaisuus ja kurkijokelaisuus ole Loimaalakaan kadonnut näkymättömiin, Karjalaseura toimii yhä, samoin Kurkijoki-Säätiö. Myös kodeissa vaalitaan karjalaisia perinteitä, kuten esimerkiksi meilläkin. Olemme säilyttäneet, ja koonneetkin kurkijokelaisista esineistöä, kuten myös vanhaa loimaalaista tavaraa, kertoi Pekka Ahokas.

Mainittakoon, että Pekka Ahokas on valittu myös yhdistyneen Loimaan kunnanvaltuustoon sekä –hallitukseen.

Arvi Heinonen

Eino Vepsä etsii kurkijokelaisten kunnallismiesten nimiä Loimaan kunnan vuosikertomuksista.

Kuvia tunnistamassa

Aromäen nuorisoseuralaisia 1915. Isäni takana neljäs vasemmalta. Keitä muita? Kuva: Ojalaisen perikunta, lähettäjä Sylvi Ojala, Pyhäjärvi

Mikä tilanne (ruusukkeet rinnassa), mikä rakennus ja keitä? Isäni Juho Ojalainen istumassa 2. oikealta.

Kuva: Ojalaisen perikunta, lähettäjä Sylvi Ojala, Pyhäjärvi

Mitähän joukkoa? Onko Kurkijoelta vai olisiko Niittylahden kansanopistolta? Isäni Juho Ojalainen kuistin kaiteen edessä oikealla kaulus ylös napitettuna.

Kuva: Ojalaisen perikunta, lähettäjä Sylvi Ojala, Pyhäjärvi

Mikä tilaisuus? Onko Aromäen koulun seinustalla? Toinen oikealta polvillaan olevista työstä on isäni sisko (kuka siskoista?), Tunnistaako kukaan muita?

Kuva: Ojalaisen perikunta, lähettäjä Sylvi Ojala, Pyhäjärvi

Mieluisa lahja

Kurkijoki-isännänviiri

80 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Enkeleitä – onko heitä?

Usein voi vieläkin lukea lehdistä kirjoituksia ja oma-kohtaisia muistoja siitä mustasta torstaista kesäkuun 20. päivänä vuonna 1944. Tässä yksi niistä, kuudenkymmenenviiden vuoden takaa.

Huhtikuun 9. ja 15. päivänä 2006 Yle ykkönen esitti dokumentin Vaiettu murhenäytelmä. Kerrassaan upeaa työtä, Juha Norokydön kuvaamana ja Erkki Rahkolan käsikirjoitukseen perustuen. Dokumentti nousi katsojaluvuiltaan vuoden ykköseksi. Sain huhtikuun 23. päivänä kirjoitetun kirjeen Lohjalta, eräältä Kirsti-rouvalta. Lainaan tähän kirjeen tekstiä.

-Saatatte ihmetellä, mistä tämä kirje tulee ja mitä siinä ilmenee. Se kyllä käy selville, kunhan luette, mitä minulla on asiaa.

Katsoin kahteen kertaan dokumenttiohjelman, jossa te myös esiinnytte. Osoitteenne sain ohjelman toimittajalta Erkki Rahkolalta. Näin uskalsin ottaa teihin kirjeyhteyttä.

Kysymys on ns. Elisenvaaran pommituksesta. Aikaa on kulunut ja olitte silloin 14-vuotias ”vaihdemies”. Jos muistatte jotain asiasta, josta kirjoitan, niin olisin hyvin, hyvin

kiitollinen.

Myös edesmennyt mieheni Ossian kertoi tästä pommituksesta. Hän oli myöskin alaikäinen, 16-17-vuotias, ja veturin lämmittäjänä lähinnä sairasjunissa. Hän oli vankijuna, joka oli tullut ikäisekseen ja siten päässyt hommiin. Sukevan asemapäällikkö oli hänet ottanut töihin. Ensimmäinen työpaikka oli Iisalmen varikko.

Mieheni kertoi, että Elisenvaaran asemalla oli sairasjuna, joka oli tulossa sotatoimialueelta. Asemalla oli hänen kertomansa mukaan myös vankijuna. Sairasjuna pääsi lähtemään jonkin leikkaukseen, eikä jäänyt siihen asemalle pahimpaan pommitukseen.

Kuitenkin tämä pommitus jäi hänelle iankaikiseksi painajaiseksi, öisin kun oli yllirasittunut työstään. Hän kertoi väsymyksestä, johon sairasjunan henkilökunta antoi heille Pervitiiniä, joka oli senaikainen doping, että he jaksoivat melkein yötä päivää tehdä töitä. Junathan kulkivat silloin haloilla.

Olen koettanut tutkia ja hakea vahvistusta VR:n arkistoista, ja päämajan ja kaikista tietolähteistä,

mutta mitään arkistotietoja ei löydy. Vanhempansa ovat kuolleet ja muitakaan ei ole kertomassa, tai vahvistamassa hänen kertomaansa.

Olen myös kuullut huhuna, että alaikäisten asiat olisi perattu pois, ettei tieto alaikäisten työskentelystä tulisi julki. Nyt pyydänkin teitä, jos jotain paikalla olleena muistaisitte, kun dokumentissa asemalla oli useampia junia.

Oliko asemalla sairasjuna? Vankijuna? Mitä muita junia asemalla oli?

Dokumentissa mainittiin, että venäläisen ilmavalokuvan mukaan olisi ollut useita junia, vai olisiko ollut vain vaunujonoja. Aikaa on kulunut, ja en tällä kirjeellä halua palauttaa muistiinne tätä raskasta tapahtumaa, mutta jos nyt saisin jotain vahvistusta miesvainajani kertomukseen, niin olisitko ystävällinen ja antaisitte jotain vihjetä, mistä voisoin asiaa vielä selvittää. Olisin kiitollinen jne.

Tämä Kirsti-rouva oli varsin sitkeä asiassaan. Vastasin tietenkin Hänelle ja kerroin mitä tiesin. sain myös kännykkänumeron ja soittelimme useita pitkiä pu-

heluita, hän piti minua ikään kuin tilanteen tasalla, miten asiassaan edistyy.

Kuten kirjeestä käy ilmi, pääesikuntakin joutui arkistojaan penkomaan, mutta viimein oli uskottava Ossianin puheita.

Ei selvinnyt oikein minulle nuorelle vaihdemiehellekään, että mitä tarkempaa tietoa hän tarvitsi. Kerroin, että voin asiassa auttaa varsin vähän, olin ratapihan pohjoispäässä tallivaihteella, enkä sieltä voinut tietää aseman tapahtumista paljokaan.

Sen voin vahvistaa, että mitään vankijunaa varmasti ei ollut, on kerrottu että oli nähty sotavankeja auttamassa loukkaantuneita. Sen tulkitsemisen johtuvaksi siitä, että sotavankeja pidettiin töissä asemalla. Sotavankileirihän oli Huutomäellä, Naukkarisen navettaan tehdyssä majoituksessa. Kulkivat aamuin illoin kotini ohi, muun muassa luottovanki haki kotini kaivosta ruoka-veden leirille.

Sairasjunasta osasin kertoa sen, että yksi sairasjuna oli Huutomäen ylikäytävän kohdalla, ajettu asemalta pois, en tiedä missä vaiheessa. Kun tulin asemalta kotiin, siihen lastattiin loukkaantuneita. Parit työnnettiin matkustajavaunujen ikkunasta sisään, eihän ne muuten olisi sisään mahtu-

neetkaan.

Sitten tämän kirjoituksen otsikon kimppuun.

Muistan, kuinka uskonnon kirjoissa enkelit kuvattiin ihmishahmoisiksi, valkoisiksi ja siivet selässä. Yhden puhelinkeskustelun aikana Kirsti kysyi, olenko minä nähnyt pahoja painajaisia siitä pommituksesta. Vastasin, että en ainuttakaan. Siihen Kirsti vastasi, että on sulla Eero ollut paljon suojelusenkeleitä matkassa. Tähän sanoin hiukan rumasti, että siivellisiä valkoisia enkeleitä en nähnyt ainuttakaan, mutta muita siivellisiä sitäkin enemmän, ja väri ei ollut valkoinen eikä niillä ollut suojelu mielessä, pahanteko mieluummin.

Jälkeenpäin rupesin miettimään tuota suojelusenkeliasiaa, ja oli pakko todeta, että olihan minulla suojelusenkeli. Hän oli ihmisen hahmossa, minun lähin suoranainen esimies Onni Vehniäinen.

Keskiviikkona, siis kesäkuun 19. päivän iltana, kun tein lähtöä kotiin Huutomäelle, Onni sanoi, että Eero sinun juoksupoikaurasi loppuu tähän, mene aamulla tallivaihteelle vaihdemiehen apulaiseksi. Se vetureiden haloille ja vesille vievä vaihe on sen verran kaukana, että käänntelet sitä, ja samalla opit uusia asioita. Otetaan tänne

uusi juoksupoika. Kuittasin kuulemani ja sanoin, että tallivaihteelle.

Niinpä otin 20.6. torstai-aamuna eväsreppuni ja ilmoittauduin uudella työmaalla. Arvatkaapas, mitä olisi saattanut tapahtua, jos olisin mennyt varsinaiselle asemapaikalleni, säilytystavaran ja matkatavaran vastaanottopaikalle, joka oli asemarakennuksen eteläpäässä. Vieressä olivat asemaravintolat parakeissa. Juuri tämä asemarakennuksen eteläpää ja ravintolat kärsivät pahiten. Ainakin yhden työkaverini nimen löydän kuolleiden luettelosta.

Lopuksi vielä, että en ole saanut selvitettyä, kuinka kävi minun työnantajalleni, suojelusenkelilleni. Kuka osaisi kertoa, kuinka Onni Vehniäinen selvisi rytkästä. Odotan vastausta, puh. 040-522 6935. Nyt meitä on kaksi kyselijää, Kirsti ja Eero. Toista ei ehkä enää ole, sillä yritin joulunaikaan soittaa Kirstille ja toivottaa jouluja ja tulevaa vuotta, mutta Soneran tyttö kertoi, että numero ei ole enää käytössä. Kirsti on ehkä mennyt Ossianin luo.

Eero Laukkanen
Niemisjärvi

Elisenvaaran asemanseutua. Taustalla kadun päässä Mikko Mylénin kauppa. Oikealla asemapäällikön virka-asuntoon kuulunut ulkorakennus.

Näkymä Elisenvaaran asemaseudulta syksyllä 1941 kohti Tervaporttia ja Elisenvaaran asemaa. Vasemmalla Viipuri-rata on tällä kohtaa ehjä. Kaatunut valonheittäjätorni näkyy kuvan vasemmassa reunassa.

Vaiettu Elisenvaaran pommitus

Luin kirjan, vuosikymmeniä vaiettu murhenäytelmä on vihdoon saatu yleiseen tietoon. Erkki Rahkola ja Carl-Fredrik Geust ovat tehneet suurtyön penkoessaan tiedon sirpaleita monista lähteistä.

Oli korkea aika saada 20.6.1944 Elisenvaaran murhepäivä, pommitus, joka vaati eniten kuolonuhreja yhdessä paikassa koko sodan aikana, kirjalliseksi dokumentiksi jälkipolville.

Henkilöitä, jotka joutuivat kokemaan suurpommituksen, on keskuudessamme yhä vähemmän. Oli varmaan monelle pommituksessa olleelle suuri helpotus, kun sai purkaa vuosikymmeniä patoutuneina olleita tunteja ja muistikuvia tuosta kauheasta päivästä.

Suurin osa pommituksen kokeneista silloin aikuisista,

on jo siirtynyt ajan rajan taakse. Miten he kokivat pommituksen ja siitä selviytymisen joko vahingoittumattomina tai haavoittuneina, emme enää saa tietoa.

Kriisiapu löytyi omista voimavaroista

Omasta kokemuksestani voin vakuuttaa, vaikka en itse pommituksessa ollutkaan, vaan vasta noin tunnin kuluttua saavuimme me nuoret Is-pojat Kurkijoen kirkolta Elisenvaaraan, että se näky, joka avautui silmiemme eteen, on varmaan okaisen pojan mieleen jäänyt lähtemättömästi.

Lukiessani järkyttävistä ihmiskohtaloista, joita kirjassa on kymmeniä, tuli mieleen väkisin, että kuinka ihminen, joka on menettänyt perheen-

sä jäseniä, jotkut useitakin, voi säilyttää mielenterveytensä, kun jo lähes jokainen oli jo menettänyt kotinsakin. Ei silloin ollut mitään kriisi-apua eikä terapiaa, vaan jokaisen oli omien henkisten ja hengellisten voimavarojensa turvin koetettava elää päivä kerrallaan vieraissa oloissa vieraiden ihmisten keskellä. En voinut kuin ihmetellä sitä, kun pienet kymmenvuotiaat ja jopa nuoremmat lapset yrittivät huolehtia pienemmistä sisaruksistaan kaaoksen keskellä silloin, kun äiti tai mummo oli menehtynyt.

Kuinka paljon Elisenvaaran pommitus vaati uhreja, ei varmaan koskaan pystytty selvittämään. Kirjassa on myös otteita Neuvostoliiton lentorykmentin päiväkirjoista. Ne kertovat luonnollisesti

vain sotilaallisten kohteiden pommituksista, mutta unohtavat sen, että varsinkin hävittäjälentäjät ampuivat poikkeuksetta kaikkea, mikä liikkui, siis siviiliväestöäkin, kuten Elisenvaarassa.

Elisenvaaran risteysasema oli sotilaallinen kohde, sitä ei voi kieltää, mutta siviiliväestön silmitön ampuminen oli kaikkien kansainvälisten sopimusten vastaista. Mutta niinhän se on, että sodassa hävinneet tekevät sotarikokset, mutta voittajat eivät koskaan.

Huomioita

Eräs virhe, joka ”kummittelee” monissa painetuissa teksteissä on saanut sijansa tähänkin kirjaan. Sivulla 78 on teksti: ”Toivo oli välirauhan aikana muuttanut perhei-

neen VR:n töiden perässä Elisenvaaraan.” Välirauhan aika oli maaliskuun puolivälistä 1940 juhannuksen tienoille 1941, jolloin alkoi jatkosota. Välirauhan aikana ei tietääkseni ollut yhtään VR:n miestä Elisenvaarassa eikä muuallakaan luovutettua alueella. Muutto Karjalaan oli mahdollista vasta Karjalan takaisinvaltauksen jälkeen jatkosodan aikana syksyllä 1941.

Sivulla 110 on teksti: ”Aaro Heinonen oli vuonna 1929 syntyneenä kutsutta suurhyökkäyksen alettua ilmasuojelujoukkoihin. Tämä lienee väärä tieto. 1927 syntyneet oli nuorin ikäluokka, joka oli kutsuttua Is-joukkoihin. En muista joukossamme olleen Aaro Heinonen nimistä poikaa, joten tekstissä lienee virhe, varsinkin, kun teksti on lähes identtinen, jonka olen kirjoittanut, vain lyhennetty.

Nämä pari huomautusta eivät millään tavoin alenna kirjan arvoa. Toivonkin, että mahdollisimman moni kurkijokelainen, hiitolalainen ja varsinkin räisäläläinen hankkisi kirjan nuoremmalle sukupolvelle, että hekin saavat ensikäden tietoa siitä, mitä meidän ikäluokkamme on joutunut antamaan isänmaamme vapaudesta.

Te nuoret olette saaneet syntyä ja kasvaa vapaassa Suomessa. Me karjalaiset jätimme kotimme ja siirryimme silvottuun Suomeen, sillä me halusimme kotimme menettäneinäkin olla vapaan, itsenäisen Suomen kansalaisia.

Me veteraanit olemme vähenevä ”luonnonvara”. Toivon hartaasti, ettei tulevaisuudessa syntyisi uusia veteraanisukupolvia.

Suuri kiitos kirjoittajille!
Aarne Heinonen

Aukaisin taas Terentjef-fin Karoliina-mummon arkun kannen ja katselin Anni-tädin kirjoituksia elämästään Kurkijoella. Tässä tarinassa hän on jo avioliitossa Tirrin Juhon kanssa. Heidän seurusteluajoistaan en ole löytänyt mitään kirjoituksia, onkohan niitä ollutkaan, vai ovatko hävinneet. Heidät on vihitty 27.8.1926.

Lopotin aikana Juho toimi vankien kuljettajana. Heidän kotonaan oli yksi huone varattu vankien yöpymistä varten, josta heidät sitten vietiin edelleen rangaistustaan kärsimään. Tätä huonetta Anni-täti kutsui hienotunteisesti vierashuoneeksi.

Näin Anni-täti kirjoittaa:

Muutimme hämäränä joulukuun päivänä v. 1935, ensin vuokra-asuntoon, mutta jo heti kevään tullen rupesimme touhuamaan omaan kotia Karjaportinkadun ”Nurkkalaan”. Päivät olivat valoisat ja mieli keveä, kaikki tuntui luistavan kuin itsestään. Uudet naapurit olivat kaikki niin hyviä ja ystävällisiä, ne aivan kuin hyväksyivät meidät sinne heidän seura-
piiriin. Talo nousi vauhdilla ja pian oltiin jo uuninteossa. Siitä tuli niin kaunis ja niin hyvätapainen, että ei tällä mutkaisella evakkopolulla ole niin hyvätapaiseen uuniin pistetty piiraita paistumaan...

Syyskesällä muutimme omaan kotiin. Olihan siinä tilaa itselle, mutta yhden

Irja Vehmasen
kirjoittama sarja: osa II

Mummon arkun tarinoita

huoneen varasimme vierashuoneeksi satunnaisten

”...että ei tällä mutkaisella evakkopolulla ole niin hyvätapaiseen uuniin pistetty piiraita paistumaan...”

vieraiden varalta.

Se ensimmäinen talvi ja kevät meni kaikessa kiireessä. Tuli uusi talvi ja uusi kevät ja kesä sai aivan kuin unesta heräämään elämän Karjaportinkadulla. Kuinka iloisina me veimme meidän lemmikkieläimet (lehmät) sinne Mammelaan. Muutamilla oli jopa kaksi lehmää, mutta suurimmalla osalla, kuten meilläkin oli vain se yksi hännänheiluttaja navetassa. Sepä olikin kaunis kellojen kilkatus, kun lemmikkimme kirmasivat kymmenpäisenä laumana vihreälle Mammelanrinteelle.

Kun siinä joskus ke-

säisenä sunnuntaiaamuna jäi yksin seisomaan portin pylvääseen nojaten, kun pyhäaamun rauha hiljaa huokuili Lopotin yllä, tunsi itsensä niin pieneksi sen kauneuden ja hiljaisuuden keskellä. Linnut lauloivat ja käki kukkui kultiansa, kukat tienvierellä, kissankellot ja päivänkakkarat antoivat oman leimansa juhlan tuntuun. Kun hiljalleen käveli loivaa Liir-ojan rinnettä alaspäin, siinä oikealla ortodoksisen seurakunnan kirkko ja Säkinnmäen takana ev.lut. kirkko nosti ristinsä kohti korkeutta. Molemmat Herran huoneet aivan kuin kutsuivat: tule rauhaton väsynyt ihminen, hiljenny kuulemaan suuren lunastajasi sanomaa. Siinä hiljalleen kävellessä tuli mieleen tutun virren sanat ja sävel: ”Kirkkoon kun kellot kutsuvat, suo sinne tiemme johtaa, suo että kasvot ar-

mahat, kansasi siellä kohtaa. Veisata anna kiitostas, kun pyhä ristin kuolemas tuonut on autuuden toivon.”

Kesäiset päivät kuluvat niin kauniina ja ihana siellä Karjaportinkadun vaiheilla. Aina silloin tällöin oli joku vieraskin siellä vierashuoneessa. Kaikki olivat yhtä tervetulleita, vaikka se tervetulotoivotus taisikin jäädä sanomatta!

Tulipa kerran kesäisenä päivänä aivan harvinaiset vieraatkin. Olin sillä hetkellä yksin kotona, kun kaksi herrasmiestä tuli. Esittelivät itsensä; maaherra Manner ja Viipurin lääninvankilan apulaisjohtaja! Herrat olivat

”Esittelivät itsensä; maaherra Manner ja Viipurin lääninvankilan apulaisjohtaja!”

maakunnassa tarkastusmatkalla. En tiedä, mitä kaikkea siihen kuului, mutta halusivat katsoa sitä meidänkin vierashuonetta. Kohteliaasti ohjasin heidät sinne. Vähän aikaa he katselivat paikkoja, vilkaisivat toisiaan silmiin ja maaherra Manner tuli luokseni ystävällisesti hymyille, taputti olkapäätäni ja loihe lausumaan: olemme tarkastaneet 23 samanlaista vierashuonetta, mutta tämä teidän on ensimmäinen, josta täytyy antaa täysi tunnustus, kaikki on puhdasta ja kiitettävässä kunnossa! En oikein tietänyt ollako vai eikö olla. Se kiitos lienee ollutkin elämäni ainoa mieleen jäänyt, jota en suinkaan osannut odottaa. Kyllä he

Mummon arkku,
arkussa vuosilu-
ku 11.4.1871.

Kummitätini Anni Tirri (s. Terentjeff)

sitten tapasivat miehenikin ja kaikesta päättäen ei heillä ollut mitään muistuttamisen arvoista, vaan hyvinä ystävinä jatkoivat matkaansa maakunnassa.

Olihan siellä monenlaista toimintaa; Martat, Lotat ja laulukoorot, jokainen löysi oman harrastuksensa niiden piiristä. Martoilla oli monenlaisia kursseja kotien alalla, joissa se pirteä kotitalousneuvoja Elli Saunisto antoi niin päteviä neuvoja sille kodin hiljaiselle työsaralle. Kuten Martta-laulussa sanotaan: ”Marttojen työ, kodin hiljainen työ...”. Välirauhan aikana olivat jopa kahdet kutomakurssit, ensimmäiset Marttalassa ja toisena talvena Suojeluskunnan talossa. Opettajana toimi tarmokas Helga Pursiainen. Kummallakin kursilla tuli paljon valmista ja kaunista, vaikka sen ajan työtarpeet olivatkin niin

”Sehän se tyttöjen syömiä velloo, kun pojat ne marssia vilikutelloo...”

puutteelliset. Kaikki vanha lumppukin meni täydestä ja pellavalanka oli suorastaan korvaamaton. Lopotissa olivat ompeluillat talvipuolella ja myyjäiset sitten valmiille toille.

Suojeluskunnan harjoituksissa muonitus kuului kuin itsestään Lotille ja siellä oltiin innolla mukana. Sattuipa joskus hauskoja tapauksiakin jäämään mieleeni. Kerrankin harjoituspäivien aikaan, kun pojat olivat aamumarssilla maantiellä – kaipa siellä lienee tyttölapset kaihoisasti katselleet, kun laulu kaikui marssin tahdissa. Olipa yksi iloinen veikko, Matti, jolta ei koskaan huumoriakaan puuttunut. Siinä tyttöjen kohdalla Matti niin pönteästi löi kengän anturaa maantien pintaan sanojen voimalla: - ollos huoleton, poikas valveil on! Kylläpä siinä tytöille nauru kelpasi ja hauskaa oli. Sehän se tyttöjen syömiä velloo, kun pojat ne marssia vilikutelloo...

Sitten keväällä 1937 oli kaksiviikkoiset iltakurssit Lotille kansakoululla. Siellä opetettiin eri jaostoihin; muonitus, lääkintä, ilmalavonta, kanslia ja keräys sekä varusjaosto. Osanotto olikin aika runsasta ja niinhän siinä sitten kävi, että parin vuoden kuluttua olikin hyvät neuvot tarpeen.

Anni-tädin kertomus jatkuu seuraavassa lehdes-
sä....

Irja Vehmanen

Kurkijoen lääkintälöttä kurssilla 31.3.-15.4.1937.

Agricolan muistomerkki palaa kesällä Viipuriin

Mikael Agricolan (n. 1510–1557) muistomerkki paljastetaan luterilaisen Pietari-Paavalin kirkon edustalla Viipurissa 27. kesäkuuta 2009. Viipurin kaupungin ja Mikael Agricola -seuran sopima muistomerkin paljastus on osa vuonna 2007 vietetyn Mikael Agricolan juhluvuoden perintöä. Tilaisuuteen osallistuu arkkikiispa Jukka Paarma.

Viipuri oli nuoren Mikaelin koulukaupunki 1520-luvulla, ja sinne hänet on myös

todennäköisesti haudattu pääsiäisen aikoihin vuonna 1557.

Agricolaa esittävä pronssi-valos on kopio Emil Wikströmin alun perin kesäkuussa 1908 Viipurin tuomiokirkon edustalla paljastetusta patsaasta. Suomalaiset kuljettivat muistomerkin pronssiset osat turvaan talvisodan viime vaiheissa maaliskuun alussa 1940, jonka jälkeen ne katosivat. Sodan jälkeen venäläiset purkivat patsaan suurikokoisen graniittijalustan.

Uuden muistomerkin 14 tonnia painava graniittinen jalusta on veistetty Kamenogorskissa, entisessä Antreasassa. Patsaan kauluskivenä on alkuperäinen, osin vaurioitunut Emil Wikströmin suunnittelema tonnin painoinen kauluskivi. Muistomerkin viereen pystytetään patsaasta ja Agricolasta kertova laatta. Muistomerkkihankkeen toteutuksesta on Suomessa vastannut Mikael Agricola -seuran muistomerkkitoimikunta ja Venäjällä Viipurin

kaupunki. Hanketta tukevat taloudellisesti opetusministeriö, kirkkohallitus, Svenska Kulturfonden, Litteratursällskapet i Finland ja Cargotec Oy.

Mikael Agricolaa pidetään suomen kirjakielen ja suomenkielisen kirjallisuuden isänä, kirkon uudistajana sekä rauhanneuvottelijana Ruotsin ja Venäjän välisessä sodassa 1554–1557. Vuonna 2007 vietettiin Mikael Agricolan juhluvuotta, jolloin tuli kuluneeksi 450 vuotta hänen kuolemastaan Kuolemajärven Kyrönniemen kylässä. Turun piispa menehtyi reessä ollessaan palaamassa kuningas Kustaa Vaasan lähettämän rauhanvaltuuskunnan matkalta Moskovasta.

Kevään merkit – aurinko ja jää

Kevätaurinko nousee jo varsin korkealle ja jo useampina päivinä hellinyt meitä pohjan perukoilla asuvia. Valo ja lämpö tuovat omat muutoksensa liikenteeseen. Aivan kuten pimeäänkin aikaan vaatii muutos valosampaan sopeutumista.

Aurinko tuo näkyville ikkunan epäpuhtaudet ja liat. Auton tuulilasissa häikäisy on sitä suurempaa, mitä likaisempi lasi on. Keväällä, jos koska, on huolehdittava siitä, että tuulilasi on puhdas myös

sisäpuolelta. Myös tuulilasin ulkopuolella olevat naarmut aiheuttavat häikäisyä. Kevät tarkastuksen yhteydessä voikin katsastaa myös tuulilasin pyyhkimet, sillä likaiset pyyhkijänkumit voivat naarmuttavat tuulilasia.

Kirkkaudelta voi suojautua laadukkaiden aurinkolasien taakse. Ne säästävät silmiä ja estävät häikäistyk-
si tulemistä. Mitä paremmat lasit ovat, sen paremmin ne auttavat näkemistä kirkkaassa auringonpaisteesta.

Otsanlahti, kalankasvatuslaitos sisältä.

Naismeri, Kala-Ranta -kassilaitos.

Karjalassa on avattu kirjolohen poikasten tuotantolaitos

Kurkijoen kylässä Karjalassa avattiin kirjolohen haudonta- ja poikaslaitos. Karjalan kirjolohen kasvattajien yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Valeri Artamonov kertoi tietotoimisto IA REGNUM:in kirjeenvaihtajalle, että Kala-Rantaa on rakennettu puolentoista vuoden ajan. Kalankasvatuslaitoksen rakennustyö tapahtui kansallisen maataloustoimintasuojan kehitysprojektin puitteissa. (Laitoksen nimi on todella suomenkielinen Kala-Ranta, suomentajan huomautus).

”Tällä tapahtumalla on

valtava merkitys: meidän toimimme aikaisemmin kalapoikasia Suomesta.

Maahan tuodun istutusmateriaalin mukana tulee usein tauteja”, selitti Valeri Artamonov.

”Olemme asettaneet tavoitteeksi olla kilpailukykyisiä länsimaisten yritysten kanssa, ei vain kotimaisten”, sanoi lehtimiehille Timur Gazimagomedov, ZAO (suljettu osakeyhtiö) Kala-Rannan pääjohtaja. ”Suunnittelemme pääsevämme 4,5 miljoonan kirjolohenpoikasen vuosituotantoon. Se turvaa laadukkaan oman

istutusmateriaalin saannin kaikille Karjalan kirjolohen kasvatuslaitoksille.”

Jotta kalanpoikasista pysyisivät terveinä, vesi altaisiin kulkee suodatintien läpi. Vielä yksi know-how: suljettu vedenkierto, joka tekee mahdolliseksi energian ja luonnonvarojen säästön. Suodattimet puhdistavat veden mekaanisista ja biologisista epäpuhtauksista, ja monivaiheinen käsittely johtaa bakteriologisten epäpuhtauksien minimointiin.

Laitos on täysin automatisoitu, poikasten ruokinnasta toimitukseen asi-

akkaille. Mätää hautomoa varten tuodaan toistaiseksi Isosta Britanniaasta. Oman emoparven kasvattaminen ja mädin tuottaminen on seuraava vaihe laitoksen kehittämisessä, ja pitkällä tähtäimellä myös oma kalanjalostustehdas.

ZAO Kala-Ranta perustettiin vuonna 2003. Tällä hetkellä yrityksessä työskentelee 27 henkeä. Vuonna 2008 täällä kasvatettiin 300 tonnia kalaa. Vuoteen 2010 mennessä on suunnitelmassa lisätä tuotantoa 1000 tonniin vuodessa. Karjalan maa- & kalatalouden ja ekologian ministerin sijainen Grigori Manuilov ilmoitti, että Venäjän federaation kirjolohesta 70 % kasvatetaan Karjalan kasvatuslaitoksissa. ”Kalatuotanto on tasavallan maatalouden kehityksen prioriteetti. Vuoden 2008 tilastojen mukaan Karjalan kalankasvatusyritykset kasvattivat 12 tonnia kirjolohta. (Vertailun vuoksi Leningradin alueella 30 yritystä kasvattivat 3,5 tonnia kirjolohta). Näiden lukujen perusteella tasavalta asettuu kärkipaikalle Venäjän federaatiossa”, hän ilmoitti.

Suomennos
Tapio Nikkari

ONNELLISIA POIKASIA KIERTÄVÄSSÄ VEDESSÄ

Kurkijoki on kaunis paikka. Eikä Otsanlahden alue tarvinnut tippaakaan, vaikka toimitimme sinne ison kalankasvatuslaitoksen. Päinvastoin... se komistui. Laitos nimittäin sijoitettiin entiseen ränsistyneeseen entiseen saneerattiin täysin sisältä ja ulkoa niin, että se on nyt suurin piirtein kylän komein rakennus. Siellä voisi viettää vaikka cocktail-tilaisuuksia, elleivät kalat ottaisi siitä nokkiinsa.

Ensi kontaktimme tilaajaan oli jo 2000-luvun alkupuolella Pietarissa, ja siitä eteenpäin vallitsevana piirteenä on ollut harvinaislaatuinen dynaamisuus. Ensikäyntimme tilaajan Kurkijoen kassilaitoksella (lahdenpoukamassa olevat kalankasvatuskassit) oli v. 2006, jolloin jo totesimme, että jos ja kun... niin tämä on kaunein paikka, minne olemme koskaan toimittaneet.

Vierailuvaihto jatkui - he meillä ja me heillä - kunnes v. 2007 syksyllä allekirjoitimme sopimuksen laitoksesta, joka valmistaa 4,5 milj. kpl vuodessa mädistä 15-grammaisista kirjolohenpoikasia. Kyseessä on kiertovesitekniikka, mikä tarkoittaa saman, jatkuvasti suodatettavan veden kierrättämistä. Toisin sanoen lisävetä tarvitaan vain vähän ja pieni poistuva vesimäärä puhdistetaan perusteellisesti.

ti tiukimpienkin ekologisten vaatimusten mukaisesti. Laitos käynnistyi tämän vuoden alussa.

Aluksi sijaintipaikan piti olla kassilaitoksen naapurissa, mutta johtajapa yllätti – istutti autoon ja vei katsomaan pimeitä navettoja! Shokista syntyi luovuutta, homma toteutettiin ja kohta myös kaksi viereistä navettarakennusta ovat molemmat täydessä käytössä; aputoimintoja, jatkojalostusta ja sen sellaista.

Projektivientitoiminnassa on aina hankauksia, mutta tässä tapauksessa niitä oli harvinaisen vähän. Osapuolten välillä vallitsi luottamus. Suullisetkin sopimukset pitivät. Ja mikä parasta: yhteistyö jatkuu! Toimitimme juuri elävän kalan kuljetuskaluston. Sen lisäksi perustajalla, Vladimir Oksanitschenkolla, on myös muita jatkosuunnitelmia, joihin toivoaksemme voimme osallistua... mutta niistä on vielä liian aikaista puhua.

Tänään kalankasvatuslaitoksemme pölläyttää alueen budjettiin ainakin puolet sen verokertymästä. Ja tähän on siis vasta alkua. Alueen pysyvä ja vahva elpyminen näyttää todennäköiseltä. Mutta tässä vaiheessa... syökää kalaa!

Heikki Suosalo
Finnelma Engineering Oy

vas. Igor Pepeljaev, Karjalan Tasavallan kalan hallinnon osaston johtaja, Grigory Manuilov, Karjalan Tasavallan maanviljelysministeri, Marina Petrova, Kurkijoen museon johtaja

Pitäjä- ja sukumarkkinat Karjalatalolla lauantaina 18.4.

Luovutetun Karjalan kunnat ja karjalaiset suvut tulevat tutuksi Karjalaisilla pitäjä- ja sukumarkkinoilla lauantaina 18.4. klo 11-16. Karjalaisten pitäjäseurojen edustajat esittelevät Karjalankannaksen ja Laatokan Karjalan alueita, kylien ja sukujen historiaa, murteita, karjalaisia kan-

sallispukuja ja omia tuotteitaan. Myynnissä mm. pitäjä- ja sukuseurojen kirjallisuutta.

Ohjelmassa on sukututkimukseen, Karjalan karttoihin ja Karjalan vaiheisiin liittyviä tietoiskuja ja maisemakuvia. Kävijät voivat tutustua myös Karjalatalon kirjastoon, jossa

on runsaasti Karjalan pitäjistä ja suvuista kertovaa kirjallisuutta.

Pitäjä- ja sukumarkkinoilla voit tutustua myös karjalaisiin pitäjälehtiin.

Esillä myös taiteilija Pentti Salmen maalauksia luovutetun Karjalan kirkoista.

Vieraat Suomesta, vasemmalla Valde Määttä, Finnelman toimitusjohtaja ja oikealla Heikki Suosalo, Finnelman markkinointipäällikkö

”Välirauhan aikana Karjalassa”

Olen monasti lukenut tai kuullut otsikkona olleet sanat. Viimeiseksi luin ne Kurkijokelaisen numeros-
ta 7. Terttu Järvinen oli lähettänyt valokuvan Räihävaaran koululaisista ja hän mainitsi, että kuva on otettu välirauhan aikana Räihävaaran koulussa. Tämä tieto on väärä. Välirauhan aika ajoittui 13.3.1940 solmitun pakkorauhan ja vuonna 1941 kesäkuun 25:s päivä alkaneen jatkosodan väliseksi ajaksi.

Välirauhan aikana ei kukaan meistä ollut Karjalassa vaan me kaikki olimme evakossa. Kuka missäkin. Terttu Järvinen, os. Rasilainen, oli välirauhan aikana Suolahdessa, samoin kuin minäkin. Karjalaan päästiin aikaisintaan syksyllä 1941 Karjalan takaisinvaltauksen jälkeen.

Varsinainen muutto tapahtui vasta keväällä 1942. Räihävaaran koulukuva ajoittuu siis lukuvuosille 1942-43 tai 1943-44. Itse sain kansakoulun päästötodistuksen Suolahden kansakoulusta keväällä 1941 ja kävin Räihävaarassa jatkokoulun toista luokkaa lukuvuonna 1942-43.

Halusin tuoda tämän oikaisun esille siksi, ettei nuoremmille lukijoille jäisi väärää kuvaa eräästä, sota-aikaan liittyvästä ajanjaksoista.

Muuten, kannatan lämpimästi Tertun ehdotusta Räihävaaran koululaisten tapaamisesta pitäjäjuhliemme yhteydessä. Loimaalla asuvana autan mielelläni järjestelyissä, jos vain voin.

Arvi Heinonen

Ministeri Hyssälä:

Veteraaneille turvattava monipuoliset tukitoimet

”Olemme tällä hetkellä keskellä veteraanihuollon vaativinta vaihetta, onhan veteraaniväestön keski-ikä jo yli 87 vuotta. Tarvitsemme monipuolisia tukitoimia, jotta veteraanien elämän iltapuoli olisi mahdollisimman arvokas”, sosiaali- ja terveysministeri **Liisa Hyssälä** sanoi Sotaveteraaniviikon päätösjuhlissa Liedossa sunnuntaina 15. maaliskuuta.

Ministeri Hyssälä tote-
si, että Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa on paljon toimenpiteitä, joilla parannetaan vanhusväestön toimeentuloa sekä sosiaali- ja terveyspalveluja.

”Olemme parhaillaan viemässä läpi laajaa koko sosiaaliturvajärjestelmän uudistamista. Tämän hetken suurimpana huolenamme on maailmanlaajuisen talouskriisin hoito ja sen vaikutusten pehmentäminen kansalaisiin. Sata-komiteaa asetettaessa emme varmaan kukaan uskoneet talouden reunaehtojen muuttuvan näin perusteellisesti kuin se nyt on tapahtunut”, ministeri Hyssälä totesi.

”Pidän merkittävänä päätöksenä sitä, että tässä taloustilanteessa osa Sata-komitean perusturvan parannuksista toteutuu jo tällä vaalikaudella. Suuri uudistus Suomen eläkepolitiikan historiassa on takuueläke, joka nyt toteutuu vuoden 2011 maaliskuun alusta.”

Ministeri Hyssälä kertoi, että tänä vuonna valtion budjetissa käytetään noin

400 miljoonaa euroa sotainvalidien ja veteraanien erityistukisiin.

”Erityisesti huolehditaan riittävästä kotipalveluista ja nykyistä yksilöllisemmästä kuntoutuksesta. Vanhan laitospainotteisen kuntoutuksen aika alkaa olla ohi. Se täytti hyvin tehtävänsä, kun veteraanit olivat nuorempia ja toimintakyky oli hyvä. Nyt on aika sellaisille käytännöille, joilla tuetaan veteraanien kotona asumista.”

”Tarvitsemme lähivuosina monipuolisia avo- ja kotikuntoutuksen malleja. Avainasemassa on kuntatason toiminta. Veteraanikuntoutus on nähtävä osana kunnan vanhustenhuoltoa. Ohjeet eivät ole enää pitkään aikaan estäneet järkevää kuntatason toimintaa”, ministeri Hyssälä totesi.

Ministeri Hyssälä muistutti, että Suomen Sotaveteraaniliitto on yli 50 vuotta kestäneen toimintansa aikana ollut tärkeä vaikuttaja veteraanipoliitikassa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa laajemminkin.

”Järjestöjen tiivis yhteistyö valtiovallan, muun julkisen sektorin sekä veteraani- ja vanhusjärjestöjen kanssa on vauhdittanut viime vuosikymmenien veteraanipoliittisia uudistuksia. Eri-tyisen tärkeää on ollut maan kattava alueellisten yhdistysten toiminta, sanoi ministeri Hyssälä Sotaveteraaniviikon päätösjuhlissa, joka oli samalla Liedon Sotaveteraaniry:n 40-vuotisjuhla.

Näkökulmia

Kevät saapui Kurkijoelle

Onkohan maailmassa miellyttävämpää seutua kuin Kurkijoki? Minulle ja monelle kurkijokelaiselle se on maailman paras paikka. Keväisin ja syksyisin täällä kuullaan kurkien kutsuhuuto. Keväisin, havaittuaan tutut rantaviivat jo kaukaa, kurjet tekevät kierroksen kylän yllä ja hajaantuvat pesäpaikkoihinsa. Syksyisin ne muodostavat säännöllisen auran ja töräyttelevät, kutsuen mukaan myöhästyneitä tovereitaan.

Näiltä linnuilta voisi udella monia asioita. Mitä näkivät niiden kaukaiset esi-isät lentäessään vuosisadasta toiseen Laatokan jyrkien kallioitten yllä? Miten merten takaa tulleet vieraat kävivät kauppaa täällä ja kuinka linnoituksia rakennettiin kallionkielekkeille? Miten karjalaiset seurasivat pitkään katseillaan näitä siroja lintuja ja tekivät niistä lauluja. Täällä versoi karjalainen kulttuuri.

Kurkijoki ottaa vastaan taas yhden keväänsä. Se syntyy aina uudestaan. Kevät merkitsee toivoa. Neuvostoaikana toukokuun ensimmäistä päivää vietettiin mielenosoituksin ja tunnuslausein ”Rauha! Toukokuu! Työ!”. Nykyisin

ei pidetä mielenosoituksia, mutta juhlapäivä on säilynyt nimellä ”Kevään ja työn päivä”. Perinteinen tapa järjestää piknikkejä ja tavata ystäviä on säilynyt näihin päiviin asti. On hyvä, että voi välillä levätä, tehtyään kunnolla töitä.

Kun täältä lopetettiin viimeinen valtion maatala, monet ihmiset jäivät työttömiksi ja matkustivat työhaakuun naapuripaikkakunnille ja Leningradin alueelle. Nyt on ilmaantunut uusia yrityksiä, yksityisiä maatiloja ja työtäkin.

Aivan kevään kynnyksellä, maaliskuun toisena päivänä, Otsanlahdessa avautui uusi kalakauppa nimeltä Kala-Ranta. Mätijyvistä – kirkkaista kuin keväinen päivä – syntyy siellä taime-
nenpoikasia. Yrityksessä työskentelevät nuoret kalankasvatusteknologiasta ja saaneet diplominsa Petroskoissa. Toissään on yhteensä 28 henkeä, myös paikallisia asukkaita. Nuori terväjärveläispoika Andrei Arsentjef työskenteli siellä aluksi avustajana, kiinnostui kalankasvatusteknologiasta ja alkoi opiskella työnsä ohessa yliopistossa. Yritys kustantaa hänen opintonsa. Kevät ja nuoruus kuulu-

vat yhteen. Maaliskuussa Petroskoin valtionyliopiston opiskelija Zoja Mihailova saapui harjoittelemaan Kurkijoen kouluun. Kesäkuussa hän puolustaa diplomiaan ja palaa tänne vakinaiseen työpaikkaan. Kysyin Zojaalta, miksi hän valitsi juuri Kurkijoen. Hänen mukaansa tarjolla oli useita vapaita paikkoja. Historian tiedekunnan dekaani Sergei Virigin suositteli kuitenkin nimenomaan Kurkijokea, ihmeellistä seutua, jolla on

rikas menneisyys ja josta historioitsija aina löytää aineksia. Zoja haluaa tutkia tämän alueen historiaa ja auttaa museotamme.

On vertauskuvallista, että Zoja-nimi juontuu kreikkalaisesta elämästä merkitsevistä sanasta. Elämä jatkuu. Kevät on nuoruutta, kevät on uudestisyntymistä, kevät on elämää.

Marina Petrova
Käännös Tapio Nikkari

Lapset tietää

Erään ala-asteen opettajan keräämiä lasten vastauksia koekysymyksiin.

Mitä tarkoitetaan yhteyttämisellä?

Kasvit menee yhteen ja tekee tärkkelystä.

Muita:

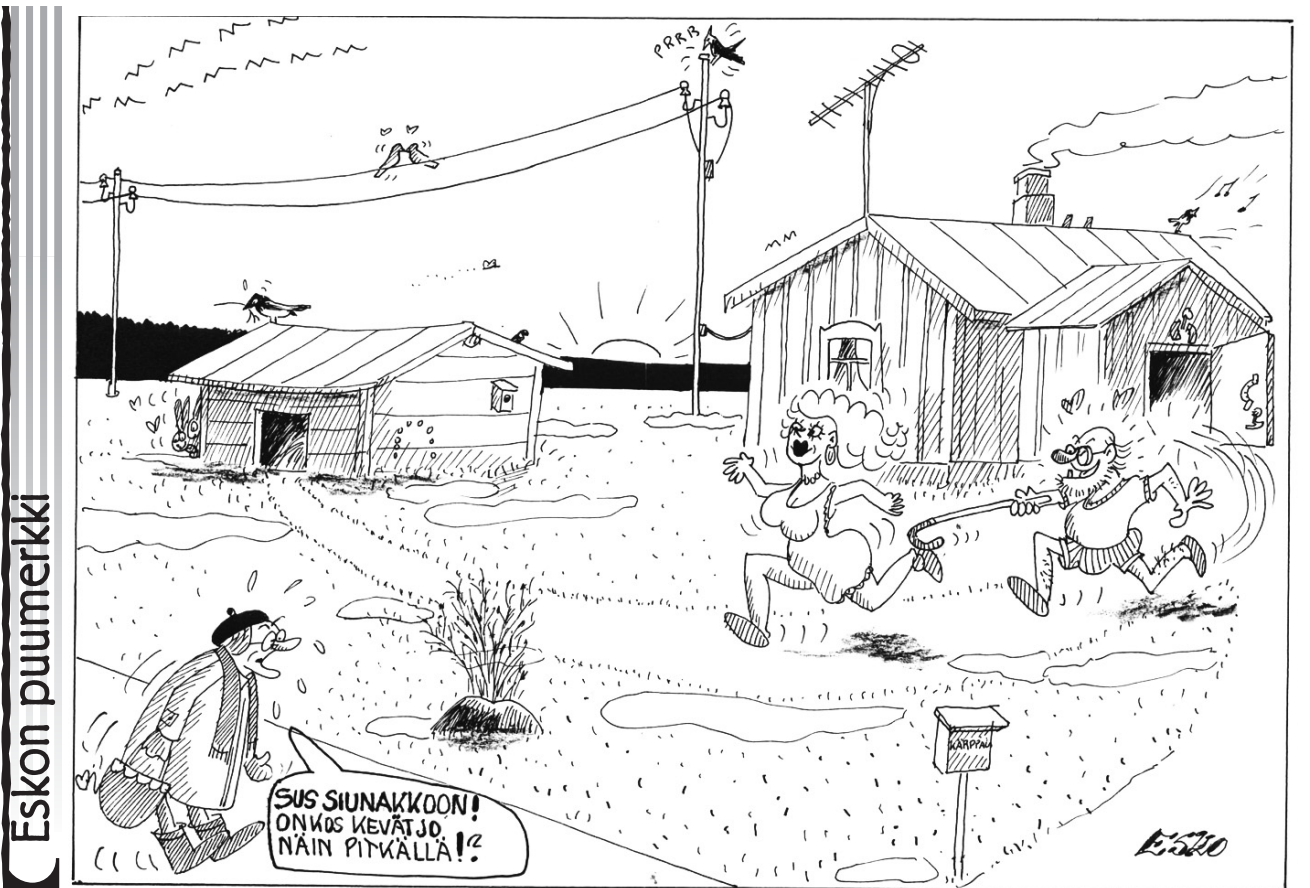
Majavan pahin vihollinen on sisilisko. Ahven syö hyttysiä ja ihmisiä jalasta. Villisian paino on 200 km ja se syö keitettyjä perunoita. Talitiainen syö risuja ja talvihyönteisiä. Jääkarhulla on jalkojen välissä raajat.

Saukko on pitkä purtilo, vyötärö 20 senttiä pitkä. Tunturisopuli elää norjan neuvostoliitossa. Kyy on selkärangaton nisäkäs. Sorsa kuuluu räpylijalkaisiin. Kalan lisääntyminen on kidu. Naaras mätii ja koiras perällä hautomaan. Visentti on vihree nyrsijä

TERVEYSOPPI

Mitä haittaa on alkoholista?
Alkoholi aiheuttaa miehillä impotentaasia

Miten ääni etenee korvasa?
Se menee toisesta korvasta sisään ja tulee toisesta ulos.

Sanomalehti

järjestää taas suositun

lukijamatkan

Kurkijoelle 4.-7. kesäkuuta 2009

Alustavaa tietoa lukijamatkasta, lopullinen matkaohjelma valmistuu maaliskuun aikana.

Matkan hinta hotellimajoituksella kahdenhengen huoneessa **270** eur/hlö.

Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta viisumihankkimiskustannukset + kuljetus maksaa **135** eur/hlö.

Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta, joilla on viisumi voimassa, pelkän kuljetuksen hinta on **90** eur.

Kuljetuskustannuksiin sisältyy bussilla tehtävät kierrokset Kurkijoella, mahdollisuuksien mukaan vierailu läheisille kotikylille sekä toisena päivänä yhteinen kiertoaajelu ympäri Kurkijokea.

Viisumihankintaa varten jokaisen pitää täyttää viisumianomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia (voi olla mustavalko-, tai värikuva), sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta.

Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.

Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimii Matka-Niinimäki Oripäästä.

Viisumianomuskaavakkeen saa tulostettua Matka Niinimäen kotisivuilta:

www.matka-niinimaki.fi

Ilmoittautumiset Matka-Niinimäki
puhelimitse 02-4865 880 tai 0500-531905
tai sähköpostitse: ossi@matka-niinimaki.fi

Tule mukaan

Tähti menneiltä vuosikymmeniltä

Olen saanut Shirley Temple- paperinukun lahjaksi Elisenvaaran yhteiskoulun saksanopettajalta Lyyli Isorannalta ehkä jonain merkkipäivänä, kun kyläiltiinkin toistemme luona. Shirley oli ehdottomasta kuuluisin lapsitähti tuohon aikaan ja hänen filmejään näimme Elisenvaarassa. Shirley Templen syntymävuosi on 1928, joten nämä pikku aarteeni ovat 1930-luvulta.

Muutama muukin paperinukke on ihmeekseni vielä tallella kaikkien evakkomatkojen jälkeen. Ne kai tulivat mukaan jossain äidin suuren karttakirjan lehtien välissä. Sellainen se Saimi Osasi olla!

Hellikki Mattlar

Tarkasta kesärenkaiden kunto vaihdon yhteydessä

Talvirenkaat on saanut vaihtaa kesärenkaisiin 1.3. alkaen. Tänä vuonna nastarenkaita saa käyttää 20. huhtikuuta asti. Tämän jälkeen nastarenkaita saa käyttää sään tai kelin sitä edellyttäessä.

Renkaiden kunto tarkastettava vaihdon yhteydessä

Renkaiden kunto tulee tarkastaa vaihdon yhteydessä. Vaihdeettavat renkaat on hyvä tasapainottaa ennen asentamista ja samoin tulee tarkistaa niiden ilmanpaineet. Oikeat rengaspaineet eri kuormituksille on merkitty auton ohjekirjaan ja merkinnät löytyvät mahdollisesti myös autosta (esim. tarra ovipilarissa). Rengaspaine saa poiketa auton tai renkaan valmistajan suosituksesta enintään 20 prosenttia. Väärät rengaspaineet heikentävät ajoneuvon ajo-ominaisuuksia ja lisäävät polttoaineen kulutusta. Suositus on, että paineet

tarkistetaan kuukausittain - myös vararenkaan!

Renkaiden kuntoa ja kulumista on tarkkailtava säännöllisesti. Vesiliirron vaara on sitä suurempi mitä pienempi on renkaan kulutuspinnan urasyvyys. Vesiliirron välttämiseksi renkaiden kulutuspinnan syvyyden on hyvä olla vähintään 4-5 mm.

Lain mukaan kesärenkaiden kulutuspinnan pääurien syvyyden on oltava vähintään 1,6 mm, mikä ei kuitenkaan takaa turvallista ajoa sadesäällä. Pääurilla tarkoitetaan leveitä uria kulutuspinnan keskialueella noin 3/4 leveydellä kulutuspinna. Katsastus hylätään aina, jos yhdessäkin auton renkaassa kulutuspinna on alle 1,6 mm.

Lain määrittelemät rajat ovat minimi, jolla välttyy sakoilta, mutta kun renkaissa on jäljellä vain minimin verran kulutuspinnaa, niiden pito on määrellä kelillä jo huomattavan heikko.

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Jaltassa
2. Ahvenanmaalla
3. Tapio Rautavaara
4. Alaska
5. Sian
6. Vuonna 1981
7. Vuonna 1950
8. Vuonna 2012
9. Asikkalan
10. Tonava

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s. detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat my s maksuttomia oikeudenkäyntiä ja oikeusturva-asiointia.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaan 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35** eur. Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjokuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa "Osoite muuttuu" -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551 tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Erkki Rahkola & Carl-Fredrik Geust:

Vaiettu Elisenvaaran pommitus

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta 35 €

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

